

TEMSIG

---

50 let

Tekmovanje mladih glasbenikov
Republike Slovenije

1972-2022

Tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije –
TEMSIG 50 let (1972–2022)

Urednica: Helena Filipčič Gardina

Uredniški odbor: Helena Filipčič Gardina, Ivan Florjanc, Dominika Naveršnik

Jezikovni pregled: Mateja Pelikan

Oblikovanje in digitalizacija: Helikopterdesign d.o.o.

Založila in izdala: Zveza slovenskih glasbenih šol, skupnost zavodov

Zanjo: Radmila Bikić Magdić, predsednica

Elektronska izdaja

Slovenska Bistrica, januar 2023

Izdaja ob 50-letnici tekmovanja TEMSIG.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni
knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 139794435
ISBN 978-961-96087-1-5 (PDF)

**TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV
REPUBLIKE SLOVENIJE**

TEMSIG
50 LET (1972–2022)

— Kazalo vsebine

O IZDAJI ZA JUBILEJ	8
Radmila Bikić Magdić: OB 50-LETNICI TEKMOVANJA TEMSIG	12
Iztok Babnik: POGLED NA GLASBENO TEKMOVANJE TEMSIG IN PLESNO TEKMOVANJE BALTEK	18
Dr. Branka Rotar Pance: MOTIVACIJSKI VIDIKI GLASBENIH TEKMOVANJ	24
Dr. Katarina Habe: POMEN PSIHOLOŠKE PRIPRAVE NA GLASBENO TEKMOVANJE	32
Natalija Šimunović: ZMAGOVALNA FORMULA USPEHA NA GLASBENEM TEKMOVANJU	42
Lovro Sodja: ZGODOVINA TEKMOVANJ MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV	56
Lovro Sodja: ZAMEJSKA GLASBENA AKTIVNOST IN SODELOVANJE V EVROPSKI ZVEZI GLASBENIH TEKMOVANJ ZA MLADINO (EUROPEAN UNION OF MUSIC COMPETITIONS FOR YOUTH – EMCY)	68
Viktor Zadnik: SPOMINI NA DELOVANJE V ZVEZI SLOVENSКИH GLASBENIH ŠOL MED LETOMA 1995 IN 2010	78
Anton Savnik: TEKMOVANJE MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV PRAZNUJE 50 LET	84
Simon Mlakar: TEKMOVANJE TEMSIG – ZIBELKA TALENTOV	92
Suzana Furlan Mitev: TEMSIG – TEKMOVANJE, KI MED PEDAGOGI POMENI »NEKAJ VEČ«	100
Petra Slak: NEKAJ MISLI IN OBČUTKOV OB TEKMOVANJU TEMSIG	104

O IZDAJI ZA JUBILEJ

Soočenje z izzivom udeležbe na državnem glasbenem tekmovanju, najsi bo v vlogi tekmujočega, mentorja, žiranta ali člana organizacijske ekipe, je svojstveno izkustvo posameznika, ki pri svoji angažiranosti doživlja individualno zmes čustev, občutkov, misli ter se v procesu priprave na tekmovanje in njegove izvedbe obogati z raznovrstnim naborom novih izkušenj in doživetij.

Knjižna izdaja ob 50. jubileju Tekmovanja mladih glasbenikov Republike Slovenije TEMSIG je osredotočena na predstavitev različnih pogledov na državno glasbeno tekmovanje – tako s strani oseb, ki so (bile) tesno vpletene v njegovo organizacijo, glasbenih učiteljev in tekmovalcev, kot tudi strokovnjakov s področja glasbene pedagogike in psihologije glasbe, obenem pa podaja tudi strnjen vpogled v zgodovino tekmovanja TEMSIG in njegove organizacijske entitete. Skozi leta se je slednja spreminjala vse do današnjih dni, ko je osrednje organizacijsko telo tekmovanja sedemčlanska Komisija za glasbena in baletna tekmovanja TEMSIG, ki deluje znotraj Zveze slovenskih glasbenih šol (ZSGŠ), organizatorke državnega tekmovanja za mlade glasbenike v sodelovanju in ob organizacijski podpori različnih glasbeno-izobraževalnih zavodov po Sloveniji, včlanjenih v zvezo.

Komisija TEMSIG je bila ustanovljena pred 30 leti, tedaj znotraj Sveta za glasbeno izobraževanje Republike Slovenije in pod finančnim okriljem republiških ministrstev za šolstvo in kulturo, kar je

omogočilo polovično zaposlitev sekretarja in izvedbo dodatnih aktivnosti. Republiška glasbena tekmovanja pa so začeli izvajati že leta 1972, tedaj v organizaciji predhodnic današnje ZSGŠ: Društva (oziroma Združenja društev) glasbenih pedagogov Slovenije ter Skupnosti glasbenih šol Slovenije. Zmagovalci tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov so se dalje uvrstili na zvezno glasbeno tekmovanje v tedanji skupni državi Jugoslaviji.

Publikacijo sestavljajo prispevki, oblikovani v poljubno prostih slogu in obliki vsakega avtorja. Začenja jo predstavitev današnjega delovanja Zveze slovenskih glasbenih šol in priprave glasbenega in baletnega tekmovanja v domeni Komisije TEMSIG. O zvezi in tekmovanju TEMSIG danes in njegovih najnovejših izzivih pri izvedbi uvodoma piše **Radmila Bikić Magdić**, ravnateljica Glasbene šole Slovenska Bistrica, ki je predsedovanje ZSGŠ prevzela 21. januarja 2021; pogled na tekmovanji TEMSIG in BALTEK, s posebnim poudarkom na organizacijskem dogajanju v ozadju, pa ponudi od 1. julija 2020 predsednik Komisije TEMSIG **Iztok Babnik**, ravnatelj Glasbene šole Koper. Besedilne sklope publikacije zamejuje arhivno in dokumentarno slikovno gradivo. Tudi pregled nad predhodniki sedanjih predsednikov od leta 1972 je grafično predstavljen. Med njimi so v pričujočem zborniku prispevali svoja razmišljanja in vtise s tekmovanj TEMSIG ter podelili nekaj izkušenj iz svojega mandata: nekdanji predsednik Zveze društev glasbenih pedagogov Slovenije in prvi

sekretar Komisije TEMSIG **Lovro Sodja**, ki je pripravil zapisa o zgodovini glasbenih tekmovanj na Slovenskem ter o svoji vpetosti v mednarodne glasbene kroge, od leta 1992 znotraj Evropske zveze glasbenih tekmovanj za mladino (EMCY), v kateri je sodeloval kot član izvršnega odbora; nekdanji ravnatelj Glasbene šole Vrhnika **Viktor Zadnik**, ki z vpogledom na tekmovanje TEMSIG kot nekdanji predsednik zveze in pozneje Komisije TEMSIG svoj prispevek osredotoči na članstvo ZSGŠ v Evropski zvezi glasbenih šol (EMU); **Anton Savnik**, nekdanji predsednik ZSGŠ, danes njen častni član, sicer upokojeni ravnatelj Glasbene šole Domžale, razgrne svoje spomine in poglede na tekmovanje TEMSIG v različnih vlogah, ki jih je imel; ravnatelj Glasbene šole Celje, svojčas predsednik Komisije TEMSIG **Simon Mlakar** vpne svoje razmišljanje v večplastnost organizacije državnega glasbenega tekmovanja. Osebno doživljanje in odnos do tekmovanja TEMSIG skozi dragocene pedagoške izkušnje razpreta še letošnji prejemnici priznanja Frana Gerbiča za izjemne uspehe na področju glasbene vzgoje in izobraževanja ter glasbenega poustvarjanja, učiteljica flavte na Glasbeni šoli Postojna in njena nekdanja ravnateljica **Suzana Furlan Mitev** ter **Petra Slak**, učiteljica klavirja, predšolske vzgoje in nauka o glasbi na Glasbeni šoli Marjana Kozine Novo mesto. Zbrali smo tudi nekaj vtisov najmlajših prvonagrajencev zadnjega, že 51. tekmovanja TEMSIG iz leta 2022, ki so jih prispevali **Lenart Šifrar**, **Julija Kraljič** in **Primož Furlan**. Posebno mesto v jubilejni publikaciji pa zavzemajo strokovni prispevki profesorice na Oddelku

za glasbeno pedagogiko Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani: **dr. Branka Rotar Pance**, izredna profesorica za habilitacijsko področje glasbeno-pedagoški predmeti, ki se ukvarja zlasti z razvojem specialnih didaktik od predšolske do srednješolske glasbene vzgoje, nauka o glasbi in solfeggia, svoje raziskovalno delo pa usmerja še na področja poklicnega razvoja učiteljev glasbe in na delo z glasbeno nadarjenimi učenci, se je v svojem besedilu osredotočila na predstavitev motivacijskih vidikov glasbenih tekmovanj; **dr. Katarina Habe**, doktorica psihologije, ki svoje znanstvenoraziskovalno in strokovno delo usmerja na področje razvoja strategij uspešnega nastopanja, je v svojem prispevku poudarila pomen psihološke priprave na glasbena tekmovanja. Doktorska študentka na glasbeni akademiji pod mentorstvom dr. Katarine Habe **Natalija Šimunović** pa se je v svojem sestavku skušala dokopati do zmagovalne formule za uspeh na glasbenih tekmovanjih v smislu uravnotežene glasbene samopodobe.

Velika zahvala gre vsem sodelujočim pri jubilejni publikaciji, v upanju, da bodo strokovni prispevki in utrinki iz zgodovine ter zdajšnje zaznave Tekmovanja mladih glasbenikov RS TEMSIG služili kot koristna popotnica pri pripravi na državno glasbeno tekmovanje, boljšem razumevanju njegove kompleksne izvedbe in ozaveščanju o njegovem pomenu v neprekinjeni polstoletni tradiciji.

Helena Filipič Gardina

OB 50-LETNICI TEKMOVANJA TEMSIG

Vsak jubilej ni samo priložnost, da se ozremo v preteklost in obudimo zgodovinski razvoj tekmovanja, temveč je tudi priložnost, da se spomnimo na dogodke, prelomnice in ljudi, ki so ga oblikovali in zaznamovali v posameznih obdobjih. Jubilej je priložnost, da se ozremo tudi v prihodnost s stališča novih ciljev in izzivov. Častljiv jubilej 50 let tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov TEMSIG zagotovo vzbuja pozornost ter spoštljiv odnos do soustvarjalcev in deležnikov.

Če se ozremo na Zvezo slovenskih glasbenih šol skozi čas, ugotovimo, da ima več kot polstoletno zgodovino. Zveza slovenskih glasbenih šol je naslednica Skupnosti glasbenih šol RS in Zveze društev glasbenih pedagogov Slovenije. Decembra 1991 je Skupščina Skupnosti glasbenih šol RS na podlagi nove zakonodaje (Zakon o zavodih) sprejela Pravila Skupnosti glasbenih šol RS. Skupnost glasbenih šol RS in Zveza društev glasbenih

pedagogov Slovenije sta se 16. februarja 1994 združila v Skupnost slovenskih glasbenih šol, ki se je kasneje preimenovala v Zvezo slovenskih glasbenih šol, skupnost zavodov Ljubljana. Po sklepu zbora članic, skupščine z dne 5. aprila 2017 se je preimenovala v Zvezo slovenskih glasbenih šol, skupnost zavodov. Uradno skrajšano ime zveze je ZSGŠ. Zveza je strokovno združenje slovenskih glasbenih šol, ki zajema vse javne glasbene šole Republike Slovenije, zasebne glasbene šole, ki so vpisane v razvid pri Ministrstvu za izobraževanje znanost in šport in izpolnjujejo kriterije za članstvo v ZSGŠ, ter oba konservatorija za glasbo in balet. Od leta 2012 je članica zveze slovenska zamejska glasbena šola, Glasbena matica Furlanije - Julijske krajine, od aprila 2019 je članica tudi Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani. S tem zveza združuje celotno vertikalno glasbenega izobraževanja v Republiki Sloveniji. Danes zajema skupnost 67 zavodov, od tega 54 javnih glasbenih

Radmila Bikić Magdić

»Častitljiv jubilej 50 let tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov TEMSIG zagotovo vzbuja pozornost ter spoštljiv odnos do soustvarjalcev in deležnikov.«

šol, 11 zasebnih glasbenih šol, 1 zasebno glasbeno šolo ter 1 visokošolsko univerzitetno izobraževalno institucijo. Od leta 1993 je ZSGŠ članica European Music School Union (EMU), Evropske zveze glasbenih šol. Zveza slovenskih glasbenih šol se zavzema za kakovostno rast in razvoj slovenskega glasbenega šolstva, skrbi za povezovanje med zavodi in glasbenimi ustanovami, za prepoznavnost in odličnost slovenskega glasbenega šolstva v mednarodnem okolju. Med prednostnimi nalogami je vsekakor sprotno informiranje o vseh pomembnih vprašanjih in nalogah, dajanje pobud in predlogov za izpopolnjevanje šolskega sistema in spreminjanja zakonskih in drugih predpisov.

Zveza vsako leto podeli nagrade in priznanja Frana Gerbiča za

dolgoletno uspešno delo na področju glasbene vzgoje in izobraževanja.

Za reševanje posameznih nalog ZSGŠ imenuje stalne ali občasne komisije, ki pripomorejo k izvedbi posameznih projektov, kot so organiziranje in izvedba srečanj šolskih orkestrrov, organiziranje in izvedba vsakoletnih predtekmovanj in državnih tekmovanj mladih slovenskih glasbenikov in baletnih plesalcev.

Znotraj ZSGŠ deluje stalna strokovna komisija za glasbena in plesna tekmovanja – Komisija TEMSIG, ki pripravlja in skrbi za izvedbo tekmovanj mladih slovenskih glasbenikov in baletnih plesalcev. Komisijo TEMSIG imenuje ZSGŠ, je sedemčlanska in jo sestavljajo ravnatelji glasbenih šol in predstavnik Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani.

Komisija TEMSIG in Zveza slovenskih glasbenih šol organizirata državno tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov TEMSIG, ki poteka od leta 1972, in od leta 1993 tekmovanje baletnih plesalcev BALTEK.

Tekmovanji se v največjem deležu financirata s prijavninami. Višino prijavnine določi ZSGŠ, ki se lahko prijavi tudi na razpise za sofinanciranje tekmovanj, skladno z določili Pravilnika o sofinanciranju šolskih

tekmovanj, pridobljena sredstva pa porabi za upravičene stroške organizacije in izvedbe tekmovanj.

Ob Komisiji TEMSIG za izvedbo tekmovanj skrbijo posamezne glasbene šole določene regije, saj se tekmovanja po triletnem ciklusu seli v novo regijo. Neprecenljivo pomoč pri koordinaciji kompleksnega organizacijskega telesa, sami izvedbi in dokončni realizaciji zagotavlja tudi strokovna sodelavka ZSGŠ, ki je zadnja leta angažirana kot stalni zunanji sodelavec.

Tekmovanja se lahko udeležijo mladi glasbeniki in baletni plesalci, ki se izobražujejo v Sloveniji v javnih in zasebnih glasbenih šolah, na konservatorijih za glasbo in balet oziroma umetniških gimnazijah ter na akademiji za glasbo, učenci slovenskih glasbenih šol v zamejstvu ter slovenski državljani, ki se šolajo v tujini ali si znanje pridobivajo kako drugače. V disciplini balet lahko v III. kategoriji tekmujejo tudi profesionalni plesalci, ki so slovenski državljani. Številni mednarodno uveljavljeni slovenski glasbeniki in plesalci so prav na tekmovanjih TEMSIG in BALTEK prejeli prve potrditve in možnosti za uveljavitev v mednarodnem prostoru.

Tekmovalne discipline so klavir, orgle, harmonika, diatonična

harmonika, violina, viola, violončelo, kontrabas, harfa, kitara, citre, tamburica, flavta, oboa, klarinet, saksofon, fagot, kljunasta flavta, rog, trobenta, pozavna, tuba, evfonij, tolkala, petje, solfeggio, jazz solo, kitarski duo, klavirski duo, komorne skupine z godali in klavirjem, komorne skupine s pi-hali, komorne skupine s trobili, komorne skupine jazz in balet.

Z leti se je povečevalo število tekmovalnih disciplin skladno s širjenjem oziroma z uvedbo novih učnih predmetov ter raznovrstnih oblik in zasedb komornih skupin. Pobude so temeljito preučene in utemeljene, prihajajo s strani stroke in študijskih skupin. Tako se v prihodnjem letu obeta nova disciplina komorne skupine s harmoniko.

V tekmovalnih disciplinah petje in balet se zaradi različnega tekmovalnega programa vse kategorije delijo tudi po spolu. Tekmovanje v posamezni disciplini poteka trienalno, v baletu pa bienalno.

Po zaključku tekmovanja izbrani zmagovalci nastopijo na zaključnem koncertu prvonagrajencev, številni prvonagrajenci so tudi prejemniki posebnih nagrad, ki jih v soglasju s Komisijo TEMSIG podelijo glasbeni festivali, koncertne ustanove,

RTV Slovenija in druge institucije. Prejemnike posebnih nagrad določijo podeljevalci v sodelovanju z organizatorjem tekmovanja. Slovenska filharmonija nudi izbranim nagrajencem koncertni nastop z Orkestrom Slovenske filharmonije v naslednji koncertni sezoni, kar je zagotovo posebna čast za prvonagrajence.

Od leta 1992 je tekmovanje TEMSIG član mednarodne organizacije EMCY (European Union of Music Competitions for Youth), ki izbranimu nagrajenemu tekmovalcu tekmovanja TEMSIG podeli certifikat EMCY oziroma kreira profesionalni profil z mednarodno prepoznavnostjo. ZSGŠ vsako leto predlaga in podeli posebno nagrado EMCY, s tem pa nagrajencem zagotovi dveletno promocijo na spletni strani EMCY, kar pomeni možnost dodatnega koncertiranja (solistično, z orkestri ali v komorni zasedbi) ter udeleževanja na mojstrskih delavnicah in seminarjih.

V zadnjih dveh letih je bilo Tekmovanje TEMSIG pod težko preizkušnjo. Zaradi razglašene epidemije in izvajanja ukrepov za preprečitev širjenja koronavirusa (COVID-19) v Republiki Sloveniji je bilo obdobje 2020–2022 za vse vzgojno-izobraževalne ustanove za-

»Viziji mora slediti konkreten podvig. Ni dovolj, da zremo v stopnice pred sabo, moramo zakorakati po stopnicah.« (Vance Havner)

znamovano z večmesečnim izvajanjem pouka na daljavo. Glasbeno in plesno izobraževanje je potekalo izjemno oteženo. Novonastale okoliščine, takrat veljavni odloki in odredbe o prepovedi zbiranja ljudi v zavodih, so prinesle nemalo skrbi in velike izzive za Komisijo TEMSIG v zvezi z organizacijo in izvedbo tekmovanj.

Tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov TEMSIG 2020 je bilo po večkratnih zamikih in iskanju nadomestnih terminov v celoti realizirano maja in junija, tekmovanje mladih baletnih plesalcev BALTEK je bilo leta 2021 prvič odpovedano in v celoti izvedeno v letu 2022.

Poseben izziv in novost na področju glasbenega tekmovanja je bilo leta 2021 v disciplini solfeggio. Komisija TEMSIG je v tesnem sodelovanju s Centrom IRIS (Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne Ljubljana) in profesorico Nevo

Laščak omogočila sodelovanje tudi dvema slabovidnima tekmovalcema. Potrebne so bile prilagoditve v organizacijskem in izvedbenem delu tekmovanja, v skupnem sodelovanju je bil pripravljen načrt izvedbe tekmovanja, saj sta tekmovalca svoje naloge pisala istočasno z ostalimi tekmovalci, vendar v ločenem prostoru in na brajevem pisalnem stroju. Slabovidna učenka, ki je tekmovala v tej disciplini, je zmagala in prejela 100 točk.

Nihče ni pričakoval, da se bo zaprtje šol v letu 2021 zavleklo v daljše obdobje, zato je Komisija TEMSIG po tehtnem premisleku, temeljiti analizi in na podlagi 20. člena Pravilnika o sofinanciranju šolskih tekmovanj Zavoda RS za šolstvo (če zaradi nastopa višje sile ni mogoče izvesti tekmovanja) predlagala izvršnemu odboru Zveze slovenskih glasbenih šol, da se predtekmovanje mladih slovenskih glasbenikov sploh ne izvede.

Na podlagi izkušenj ter na podlagi

določila 22. člena Pravil Zveze slovenskih glasbenih šol je Komisija TEMSIG prvič posodobila takrat veljavna Pravila tekmovanj mladih slovenskih glasbenikov in baletnih plesalcev.

Tekmovanja ZSGŠ se financirajo na podlagi kotizacij, ki so določene v razpisu tekmovanja. Po izpadu donacij Ministrstva za kulturo in Zavoda RS za šolstvo in zahtevnem finančnem obdobju je članstvo ZSGŠ v letih 2017 in 2019 soglasno sprejelo sklep o povišanju letne članarine.

Z novo ureditvijo sistema šolskih tekmovanj je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v letu 2021 pripravilo nov Pravilnik o sofinanciranju šolskih tekmovanj. Na podlagi le-teh je tudi ZSGŠ ponovno posegla po spremembah in dopolnitvah internih pravil, ki so bile v skladu s krovnim Pravilnikom o sofinanciranju šolskih tekmovanj (MIZŠ) z namero pridobitve dodatnih sredstev za sofinanciranje tekmovanj glasbenikov in plesalcev.

Med drugim so prav omenjeni pretresi minulih dveh let spodbudili razmišljanja o možnih drugačnih načinih izvedbe tekmovanja v bodoče. V zadnjem desetletju in še prav posebej v času, ko sta se pouk in večina

pedagoške prakse po celem svetu preselila pred računalniške ekrane, so se začela organizirati številna glasbena »on-line« (spletna) tekmovanja in tekmovanja na podlagi video posnetkov.

Tovrstna oblika izvedbe tekmovanj je v veliki meri sprožila pobude tudi s strani naših kolegov, da v kolikor tekmovanja ni mogoče izpeljati v živo, se ga izvede na osnovi poslanih posnetkov oziroma na drug alternativen način.

Živimo v času, ko nam informacijsko-komunikacijska tehnologija ponuja različne oblike in rešitve za izvedbo nalog, zato je ZSGŠ sprejela odločitev in med drugim v prednostne naloge umestila tudi pripravo Pravil izvedbe tekmovanj na daljavo, s tem v zvezi bo potreben temeljit in previden premislek.

Dolgoletna zgodovina, bogate izkušnje, številne prelomnice skozi čas ter mnenja stroke so tudi priložnost, da se ozremo na uspehe prejšnjih udeležencev in ustvarjalcev tekmovanj. Nove pobude, uvedbe novih tekmovalnih disciplin in novi pogledi so priložnost, da tekmovanji TEMSIG in BALTEK pridobita nove razsežnosti in dodatno popularizacijo.

POGLED NA GLASBENO TEKMOVANJE TEMSIG IN PLESNO TEKMOVANJE BALTEK

Z razvojem glasbenega izobraževanja v Sloveniji in v nekdanji skupni državi Jugoslaviji se je izkazala potreba po organizaciji glasbenega tekmovanja, kjer bi se lahko mlade glasbenice in mladi glasbeniki preizkusili s svojimi sovrstniki, pridobili nove izkušnje, napredovali na umetniški in osebno-stni ravni in si tako začrtali pot za nadaljnje glasbeno izobraževanje.

Na državnem tekmovanju mladih glasbenikov TEMSIG in tekmovanju mladih baletnikov BALTEK se preizkusijo nadarjeni mladi glasbeniki in plesalci in s tem tlakujejo svoj glasbeni in plesni napredek, nekateri pa tudi svojo življenjsko in karierno pot. Tekmovanj se udeležujejo učenci in

plesalci glasbenih šol, dijaki umetniških gimnazij in konservatorijev ter študentje glasbe akademij za glasbo in visokih šol.

Za pripravo in izvedbo tekmovanja skrbi Komisija za glasbena in baletna tekmovanja TEMSIG (v nadaljevanju Komisija TEMSIG) skupaj z organizacijskim odborom tekmovanja. Naloga Komisije TEMSIG je tudi izbira kandidatov za člane ocenjevalne žirije. Izbira kandidatov poteka med najboljšimi slovenskimi in tuji mi glasbenimi pedagogi in profesorji. Prav mednarodna zasedba žirij daje tekmovanju dodano vrednost in širši strokovni pogled pri ocenjevanju tekmovalcev in vrednotenju tekmovanja.

Iztok Babnik

»Na tekmovanjih TEMSIG in BALTEK nadarjeni mladi glasbeniki in plesalci tlakujejo svoj glasbeni in plesni napredek, nekateri pa tudi svojo življenjsko in karierno pot.«

Tekmovanje TEMSIG je bilo vsa leta dvostopenjsko, kar pomeni, da so se učenci, tj. tekmovalci I. kategorije v starosti do 15 let, najprej pomerili v predtekmovanju oziroma na regijskem tekmovanju. Tekmovalci II. in III. kategorije pa so se pomerili v dveh etapah državnega tekmovanja. Za prehod s predtekmovanja na državno tekmovanje ter za prehod iz prve v drugo etapo državnega tekmovanja morajo tekmovalci prejeti zadostno število točk oziroma glasov ocenjevalne komisije.

Od leta 2021 poteka tekmovanje v I. kategoriji samo na državni ravni. Vrsto let so si tako Zveza slovenskih

glasbenih šol kakor ravnatelji glasbenih šol prizadevali, da bi tekmovanje potekalo samo na državni ravni. Tekmovanje v II. in III. kategoriji poteka v dveh etapah oziroma na dveh ravneh.

Zaradi številčnosti tekmovalnih disciplin, danes že 27 solističnih in 6 komornih, je tekmovanje TEMSIG trienavno (vse tekmovalne discipline se zvrstijo v treh letih). Baletno tekmovanje BALTEK je izvedeno vsako drugo leto.

Priprave na glasbeno tekmovanje TEMSIG in baletno tekmovanje BALTEK se vsako leto začnejo z objavo razpisa Zveze slovenskih glasbenih šol in Komisije TEMSIG. Operativni in organizacijski del prevzmeta Komisija TEMSIG in Organizacijski odbor tekmovanja. Slednjega praviloma sestavljajo ravnatelji glasbenih šol regije, v kateri se tekmovanje izvaja.

Komisija TEMSIG vsako leto pozove študijske skupine in Akademijo za glasbo Univerze v Ljubljani ter v stanovska društva organizirano strokovno javnost k oddaji predlogov propozicij in predlogov za člane strokovnih žirij. Tako je prva naloga Komisije TEMSIG, da med predlogi izbere žirante posameznih tekmovalnih disciplin.

Glasbene šole iz regij, kjer potekajo tekmovanja, poskrbijo za izvedbo in potek tekmovanj. V priprave in organizacijo tekmovanja za posamezne discipline na glasbenih šolah je vpet velik del kolektiva, ki vestno, odgovorno in zelo profesionalno opravi svoje delo. Potrudijo se, da na samem tekmovanju ustvarijo prijetno vzdušje za tekmovalce, njihove mentorje, korepetitorje in nenazadnje za člane strokovnih žirij. Prijetno vzdušje je za tekmovalce še kako pomembno, saj vemo, da je večina tekmovalk in tekmovalcev pod velikim pritiskom zaradi tekmovalnega nastopa.

Raznovrstnost regij in glasbenih šol po Sloveniji, kjer tekmujejo mladi glasbeniki, je posebna dodana vrednost in vedno nova izkušnja za tekmovalce in člane žirije. Vsako leto beležimo veliko pohval članov strokovnih žirij o organizaciji in samem poteku tekmovanja. Še posebej nas veseli navdušenje in pozitiven odziv tujih žirantov. Predvsem pa jih navdušuje raven tekmovalnih nastopov mladih glasbenic in glasbenikov, kar lahko samo potrdi kvaliteto slovenskega glasbenega izobraževanja.

Ko govorimo o državnem tekmovanju, se je vredno ustaviti pri baletnem tekmovanju BALTEK in pogledati v samo osrčje dogodka. Kot predsednik

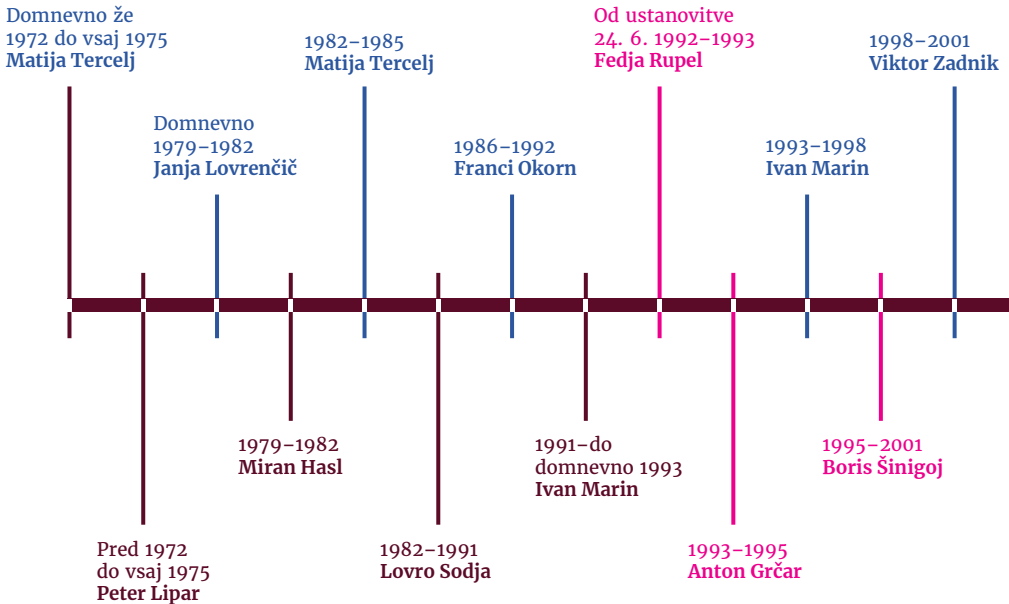
»Vsako leto beležimo veliko pohval članov strokovnih žirij o organizaciji in samem poteku tekmovanja.«

Komisije TEMSIG sem imel enkratno priložnost in dolžnost, da sem se kot odgovorna oseba lahko udeležil tekmovanja BALTEK in se podrobneje seznanil z organizacijo, s pripravami in z ostalimi potrebnimi aktivnostmi za izvedbo tekmovanja. Tekmovanje BALTEK je prav tako razdeljeno v 3 starostne kategorije, kjer plesalke in plesalci tekmujejo v dveh krogih. Če plesalec prejme ustrezno število glasov ali točk v prvem krogu, se uvrsti v drugi krog. Z razliko od glasbenega, plesno tekmovanje ni tako številčno: denimo leta 2022 je na 15. tekmovanju BALTEK skupaj sodelovalo 50 plesalk in plesalcev, ki so se predstavili v etidah, klasičnih variacijah in sodobnih koreografijah. Baletno tekmovanje je izjemno lep

dogodek ter prava paša za oči zaradi prijetnega vzdušja, lepih kostumov in izbrane čudovite glasbe, na katero plesalke in plesalci plešejo in se v gracioznih plesnih korakih pomerijo s svojimi vrstniki. Plesno dogajanje na odru je obogateno z odrskimi lučmi, ki plesalke in plesalce spremljajo pri vsakem gibu. Na trenutke bi rekel, da tekmovanje izgleda kot pravljica. Tako nekako sem doživljal ta dogodek.

Naša skupna zaveza je, da negujemo in razvijamo obe tekmovanji – tako TEMSIG kot BALTEK – v skladu s spremembami, smernicami in vedno novimi izzivi časa, v katerem živimo.

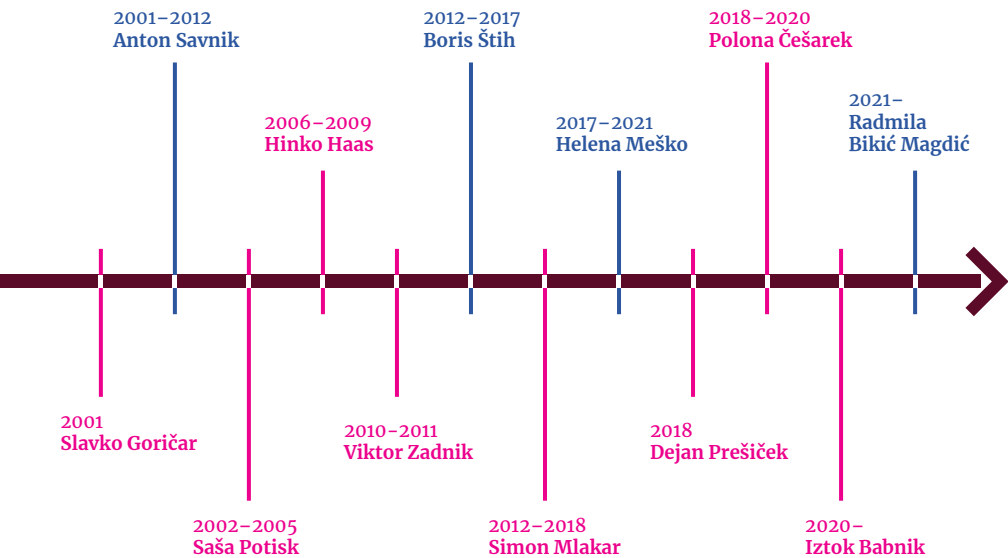
ČASOVNI PREGLED PREDSEDNIKOV ZVEZE SLOVENSКИH GLASBENIH ŠOL TER KOMISIJE TEMSIG OD LETA 1972

SKUPNOST GLASBENIH ŠOL SLOVENIJE, pozneje ob združitvi z Zvezo društev glasbenih pedagogov Slovenije **SKUPNOST SLOVENSКИH GLASBENIH ŠOL**, danes **ZVEZA SLOVENSКИH GLASBENIH ŠOL**

ZVEZA DRUŠTEV GLASBENIH PEDAGOGOVI SLOVENIJE, predhodno **DRUŠTVO GLASBENIH PEDAGOGOVI SLOVENIJE**

KOMISIJA TEMSIG (nekdanj znotraj Sveta za glasbeno izobraževanje, danes znotraj Zveze slovenskih glasbenih šol)

MOTIVACIJSKI VIDIKI GLASBENIH TEKMOVANJ

Teoretični pristopi k motivaciji kot osrednjem gibalni vsake človeške dejavnosti izpostavljajo, kaj posameznika aktivira za določeno dejavnost, kakšni cilji ga vodijo pri njej, s kakšno intenzivnostjo in koliko časa se z njo ukvarja. Motivacija kot dinamičen proces vključuje posameznikovo osebnost (njegove zaznave, razmišljanja, predsodke in čustva), socialni sistem (učitelje, starše, sorojence, vrstnike, druge ljudi, ekonomski status), dejavnost (motivirano aktivnost, na primer ukvarjanje z glasbo, učenje inštrumenta) in rezultate (učni rezultati, dosežki). Pri razpravah in v raziskavah o glasbenih tekmovanjih kot (motivirani) dejavnosti moramo zato upoštevati osebnostni vidik, socialni vidik in rezultate udeležencev tekmovanja (nagrade in priznanja) (Austin idr., 2006; Rotar Pance, 2006).

Glasbena tekmovanja so v našem okolju zelo uveljavljena in pomembna tako za tekmovalce in njihove učitelje/mentorje kot tudi za vodstva glasbeno-izobraževalnih ustanov, za organizatorje tekmovanj in v najširšem pogledu za izobraževalno in kulturno politiko. Že več desetletij se ob organizaciji in izvedbi različnih glasbenih tekmovanj odpirajo razprave, ki vključujejo številna vprašanja: Ali na glasbenem področju sploh lahko tekmujejo? Čemu je namenjeno določeno glasbeno tekmovanje? Ali so tekmovalne kategorije ustrezno oblikovane? Kakšna je sestava žirije? Kakšen je urnik tekmovanja glede na število tekmovalcev, ki jih morajo žiranti oceniti v določeni časovni enoti? Kakšne so propozicije v posameznih kategorijah in ali so obvezne skladbe ustrezno napisane glede na starost, glasbene izkušnje in

— Dr. Branka Rotar Pance

znanja tekmovalcev? Kakšna merila za vrednotenje dosežkov tekmovalcev uporabljajo žiranti? V kolikšni meri je vsem tekmovalcem zagotovljena objektivnost ocenjevanja? Kakšne povratne informacije prejmejo tekmovalci in njihovi učitelji/mentorji ob razglasitvi tekmovalnih rezultatov? Kako vplivajo dosežki na glasbenih tekmovanjih na tekmovalce – bodoče profesionalce¹ in kako na tekmovalce – bodoče ljubitelje glasbe? Kaj pomenijo nagrade na tekmovanjih za štipendiranje glasbeno nadarjenih učencev, dijakov

---

Na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani študenti – inštrumentalisti in pevci pri predmetu Obča glasbena didaktika pogosto za temo seminarske naloge izberejo glasbena tekmovanja. Zanimivi so njihovi naslovi (npr. Glasbena tekmovanja v glasbenem šolstvu – nujno zlo ali dodatna motivacija?), povzemanja teoretičnih obravnav tekmovanj, predstavitve lastnih pilotnih raziskav in osebni odnos študentov do tekmovanj kot pomembnega dejavnika na profesionalni poti glasbenika (Obča glasbena didaktika. Seminarske naloge, 2014/15-2020/21).

in študentov in kaj pomenijo za njihove učitelje/mentorje (prav tako za korepetitorje) v slovenskem sistemu napredovanja zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive? V času spopadanja z epidemijo koronavirusa so se tovrstnim vprašanjem pridružila še vprašanja o načinu izvedbe glasbenih tekmovanj: na daljavo s posnetki tekmovalcev, kombinirani izvedbi tekmovanja (na primer prva etapa tekmovanja na daljavo, druga etapa v živo), celotni izvedbi tekmovanja v živo. Nadaljevanje prispevka ni namenjeno podajanju odgovorov na zastavljena vprašanja. Uvodoma le želimo opozoriti na kompleksnost in prepletenost dejavnikov in akterjev, ki v kontekstu sovplivajo na motivacijsko dinamiko tekmovalcev in njihovih učiteljev/mentorjev pred prijavo na glasbeno tekmovanje, med tekmovanjem in po njem.

Med profesionalnimi glasbeniki in pedagogi zasledimo dva pola obravnave glasbenih tekmovanj. Prvi pol izhaja iz teze, da so tekmovanja pomemben vir motivacije za razvoj in napredek na glasbenem področju ter za celovit osebni razvoj.

Tekmovanja vidijo kot neobhoden del življenja bodočega profesionalca: aktivnega, odraslega glasbenika. Drugi pol v celoti zavrača glasbena tekmovanja z argumentom, da gre za nesprejemljivo obliko konkurenčnosti v svetu umetnosti (Haris in Crozier, 2000; Rotar Pance, 2021). Med obema poloma pa so tudi glasbeniki in pedagogi, ki v svojem delovanju in razmišljanju zagovarjajo kombinirana stališča. Kot primer navajamo zapis vrhunškega inštrumentalista in danes že profesorja inštrumenta, ki tudi svoje učence pošilja na različna tekmovanja. Predstavi nam, kako je doživel svojo udeležbo in dosežek na prestižnem mednarodnem tekmovanju glasbenikov, ki poteka vsake štiri leta:

Izmed več kot 250 prijavljenih je komisija na podlagi posnetkov izbrala 100 tekmovalcev, ki so se predstavili na tekmovanju. Sam sem se uvrstil v polfinale, kamor nas je prišlo 18 tekmovalcev, za finale pa sem bil nekoliko prekratek. S tem rezultatom sem bil zelo zadovoljen, res pa je, da sem bil blizu finala po pogovoru s komisijo. Vendar najbolj vredno in najbolj

se me je dotaknilo, ko so po polfinalni etapi do mene pristopili ljudje iz publike in mi čestitali za izjemno energijo na odru, muzikalnost ter pohvalili mojo glasbeno izpoved. Tak rezultat si lahko vsak interpretira po svoje ... Kaj pa je lahko več v glasbi, kot da nekemu nekaj daš in s tem veš, da si naredil svoje poslanstvo? Zato bom tudi v prihodnje zagovarjal glasbo in ne tekmovalnj! Tekmovanja naj ostanejo, saj so seveda nek pokazatelj nivoja znanja in obvladanja inštrumentov. Naj pa vsak, ki se udeleži tekmovalca pokaže, da je glasbo postavil pred rezultat. Kot je rekel Béla Bartok: »Competitions are for horses, not artists.« (J. G., 2015, str. 10)

Motivacijski vpliv glasbenih tekmovalcev na udeležence je kratkoročen in dolgoročen. Odvisen je od osebnostne strukture tekmovalca in njegovega učitelja/mentorja, starosti tekmovalca (otrok, mladostnik, odrasla oseba), od njune percepcije zahtevnosti in pomena tekmovalca za udeležence, od njunega odnosa, od povezanosti njunih trenutnih prizadevanj s kratkoročnimi in z dolgoročnimi cilji in od narave tekmovalne situacije

(Rotar Pance, 2006) Tako kot na drugih področjih tudi na glasbenih tekmovalnih udeležence vodijo različni motivi: zmagati in biti boljši od drugih, predstaviti in potrditi svojo odličnost, preizkusiti lastne sposobnosti, v največji možni meri osebno napredovati ipd. (Kobal Grum, 2008). Tovrstni motivi tekmovalce in učitelje/mentorje usmerjajo k dobremu načrtovanju študija programa, poglobljanja v glasbeno literaturo, k produktivnim pripravam na tekmovalce, ki vključujejo tudi strategije za obvladovanje telesa, uma in čustev v času tekmovalnega nastopa, in k učenju drug od drugega in drug ob drugem (Strahovnik, 2016). Psihološke in pedagoške strategije priprav bi se lahko na neki način primerjale s pripravo na tekmovalca v športu (Masle, 2003). Marsikdo bi ob tem komentiral, da v profesionalnem športu posamezni tekmovalni dogodek pomeni za tekmovalca »iti na vse ali nič« in da primerjave sploh niso aktualne. Problem primerjanja vidimo le takrat, kadar ni v ospredju udeležbe na glasbenem tekmovalcu glasba, temveč predstavitev osebne nadvlade in izjemno visoke samovšečnosti

tekmovalca. John G. Nicholls (1983, v Rotar Pance, 2006) je kot »ego-involved« označil ekstremno motivirane tekmovalce, ki se tekmovanja udeležijo le zato, da bi na njem predstavili lastno virtuoznost in premoč nad drugimi. Njihovo nasprotje so tekmovalci, ki so »task-involved« in ki postavljajo v ospredje glasbo oziroma glasbeno dejavnost.

Revija Glasna je v zadnjih letih objavila vrsto prispevkov o glasbenih tekmovanjih, ki obravnavajo njihovo različno motivacijsko vlogo in vpliv (Filipčič Gardina, 2020; Mačus, 2021; Marjanović, 2015, 2018). V Sloveniji najbolj uveljavljeno tekmovanje TEMSIG je tesno povezano s celotno vertikalo glasbenega izobraževanja in nadgrajuje učne procese v glasbenih šolah, na programih umetniških gimnazij glasbene smeri in na akademski ravni glasbenega izobraževanja (Filipčič Gardina, 2020). Tekmovalci se tekmovanja TEMSIG udeležujejo tako zaradi notranjih motivov (na primer ljubezni do inštrumenta in predanosti glasbi na splošno, želje po študiju novega repertoarja, želje po intenzivnejšem delu z učiteljem/

mentorjem, želje po srečevanju z mladimi glasbeniki – sovrstniki) in ponotranjenih ciljev osebnostnega in glasbenega razvoja kot tudi zunanjih motivov (dosežki in nagrade TEMSIG, snemanja, predstavitve v različnih medijih, uveljavitev udeležencev v glasbeno-izobraževalnem prostoru, sredstvo za pridobitev štipendije, sredstvo za napredovanje učitelja/mentorja v višji strokovni naziv). Tekmovanje udeležence spodbuja k hitrejšemu napredku in doseganju višjih ravni glasbenih znanj. Omogoča jim primerjavo z drugimi mladimi glasbeniki, z uveljavljenimi glasbenimi umetniki in učitelji, pridobivanje izkušenj, novih uvidov v skladbe, lastno glasbeno učenje in poustvarjalno prakso. Tekmovalci se ob ustrezni podpori učiteljev/mentorjev naučijo soočanja in spopadanja s tekmovalnimi pritiski. Vložene napore in energijo načrtno usmerjajo v usvajanje novega repertoarja, motivirano vadenje, v etapne nastope v različnih dvoranah, pridobivanje povratnih informacij s strani žirantov, vzpostavljanja stikov z njimi in za sklepanje novih prijateljstev. Udeleženci tekmovanja TEMSIG

izpostavljajo tudi negativne izkušnje, povezane z včasih pomanjkljivimi tekmovalnimi propozicijami, kotizacijami, sestavo in delovanjem posameznih žirij, končnimi rezultati, številom nagrad in njihovo neenakomerno porazdeljenostjo (Marjanović, 2015; Strahovnik, 2016).

Z motivacijskega vidika je za tekmovalce zelo pomembno, kako so njihovi dosežki sprejeti in komentirani s strani učitelja/mentorja, staršev, vrstnikov, drugih učiteljev na vzgojno-izobraževalni ustanovi in publike. Posebej med tekmovalcem, učiteljem in pri mlajših tekmovalcih tudi tekmovalčevimi starši se že v času priprav vzpostavita specifično sodelovanje in odnos. Povratne informacije, ki jih učitelj/mentor posreduje mlademu tekmovalcu in njegovim staršem, morajo biti objektivne in hkrati podporne. V ospredje morajo postaviti izvedbo programa oziroma glasbo, in ne tekmovalčevih osebnostnih lastnosti. Na osnovi realnih in objektivnih povratnih informacij, ki spodbujajo tekmovalčev nadaljnji razvoj, bo tekmovalec lahko skupaj z učiteljem načrtoval naslednje

cilje na svoji poti glasbenega učenja. Najpomembnejše je, da tekmovalca bodoče glasbenike dejansko pripravljajo na profesionalno življenje, ki bo karierno usmerjeno na umetniško in/ali pedagoško področje. Vsaka izkušnja namreč sooblikuje posameznikovo identiteto in profesionalno naravnost. Za tekmovalce – bodoče ljubitelje glasbe, naj tekmovalna izkušnja prinese znanja in doživetja, ki bodo pozitivno prenosljiva na druga profesionalna področja in naj predvsem v njih ohrani ljubezen do glasbe.

Literatura:

Austin, James, Renwick, James in McPherson, Gary E. (2006). »Developing motivation«. V: Gary E. McPherson (ur.) *The child as Musician. A handbook of musical development* (213-238). New York: Oxford University Press.

Filipčič Gardina, Helena. (2020). O glasbenih tekmovanjih. *Glasna*, 51(3-4), 9.

Harris, Paul in Crozier, Richard. (2000). *The Music Teachers Companion. A Practical Guide* (117-120) London: The Associated Board of the Royal Schools of Music.

J. G. (2015). »Glasbena tekmovanja v glasbenem šolstvu – nujno zlo ali dodatna motivacija?«. *Obča glasbena didaktika. Seminarska naloga*. Neobjavljeno delo. Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Kobal Grum, Darja. (2008). Multidimenzionalni model samopodobe in tekmovalnosti. *Anthropos*, 40(3-4), 13–28.

Mačus, Ingrid. (2021). Aleksander Gadžijev na Chopinovem tekmovanju. Čudenje in improvizacija. *Glasna*, 52(4), 18–19.

Marjanović, Larisa. (2015). TEMSIG pod drobnogledom. Motivacija za nadaljnje glasbeno izpopolnjevanje ali popolno razočaranje? *Glasna*, 46(1), 14–15.

Marjanović, Larisa. (2018). Glasbena tekmovanja. Nadstandard ali nuja? *Glasna*, 49(2), 10–13.

Masle, Srečko (2003). »Predtekmovalno in tekmovalno stanje ter psihološka priprava«. V: Maks Tušak in Matej Tušak (ur.), *Psihologija športa* (240–308). Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Obča glasbena didaktika. Seminarske naloge. Neobjavljena dela študentov 2014/15-2021/22. Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Rotar Pance, Branka. (2006). *Motivacija – ključ h glasbi*. Nova Gorica: Educa. Melior

Rotar Pance, Branka. (2021). Motivational aspects of music competition in the context of the Music olympiad. V: Vidulin, S. (ur.). *Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 7 : multidisciplinarna susretišta : istraživanja glazbenoga odgoja i obrazovanja : zbornik radova Sedmoga međunarodnog simpozija glazbenih pedagoga = Music pedagogy in the context of present and future changes 7 : multidisciplinary crossroads : researches in music education : proceedings of the seventh International Symposium of Music Pedagogues*. Sedmi međunarodni simpozij glazbenih pedagoga Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena (103–119). Pula: Sveučilište Jurja Dobrile: Muzička akademija.

Strahovnik, Tina. (2016). *Glasbena tekmovanja. Primer: tekmovanje v solfeggiu* [Magistrsko delo]. Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

POMEN PSIHOLOŠKE PRIPRAVE NA GLASBENO TEKMOVANJE

UVOD

Glasbeno tekmovanje TEMSIG je pomemben del slovenskega vzgojno-izobraževalnega sistema, kjer ne samo da učenci pokažejo svoje glasbene sposobnosti in izvajalske veščine, temveč ob tem urijo tudi svoje psihološke veščine, ki so potrebne za uspešno glasbeno izvedbo. Zato si je smiselno zastaviti vprašanje, kako učence, ki so glasbeno talentirani, tudi psihološko ustrezno pripraviti, da bodo na tekmovanju pridobili izkušnje, ki bodo izgrajevale njihovo pozitivno izvajalsko samopodobo in jim ponudile ustrezne spodbude.

Kot pri vsaki stvari lahko tudi pri glasbenih tekmovanjih najdemo tako prednosti kot morebitne paskti. Pomembno je, da prednosti

prepoznamo in jih izkoristimo, predvsem pa je pomembno, da izgrajujemo pozitivna stališča do glasbenih tekmovanj tako pri učencih kot tudi učiteljih v glasbenih šolah ter ustvarjamo pogoje, kjer bodo lahko učenci pridobili pozitivne izkušnje v zvezi s tekmovanji. Pomembno je tudi zavedati se slabosti, ki jih ne smemo pomesti pod preprogo, temveč se moramo o njih odkrito pogovarjati in vedno znova v njih videti izzive, ki jih lahko z ustreznimi pristopi obvladamo.

V prispevku se bomo osredotočili na psihološko pripravo učencev na glasbeno tekmovanje, ki je v primerjavi z mojstrenjem glasbenih veščin in spretnosti še vedno prepogosto spregledana, kljub temu da odigra pomembno vlogo pri doseganju uspeha

— Dr. Katarina Habe

na glasbenem tekmovanju. Glasbeni talent in glasbene kompetence namreč predstavljajo le del uspešnosti na glasbenem tekmovanju, pomemben del se navezuje na celotno osebnost tekmovalca. Vse pre pogosto se predpostavlja, da je glasbeni talent dovolj za uspeh na tekmovanju. Izkušnje pa kažejo, da višje ko stopamo v vzgojno-izobraževalni vertikali, bolj pomembno vlogo igrajo psihološki dejavniki.

Dobra novice je, da tako kot lahko urimo tehnične in ekspresivne veščine igranja na instrument, tako lahko urimo tudi psihološke veščine, ki ne samo da vplivajo na uspešnost po zunanjih kriterijih (dobra uvrstitev na tekmovanju), temveč navdajo učenca z občutki notranjega zadovoljstva in zanosa (notranji kriteriji uspešnosti).

MOTIVACIJSKI POGLED NA GLASBENA TEKMOVANJA Z VIDIKA POGLAVITNIH PSIHOLOŠKIH SMERI

Preden se podrobneje posvetimo psihološki pripravi na glasbeno

tekmovanje, pa najprej postavimo temelje stališčem do glasbenih tekmovanj z vidika treh ključnih psiholoških smeri, saj so le-ta osnovni gradnik uspešne psihološke priprave na glasbeno tekmovanje.

Behaviorizem se usmerja na zunanje vedenje in na krepitev ustreznih odzivov ter na obvladovanje oziroma eliminiranje neustreznih. Z behaviorističnega vidika lahko zagovarjamo dobrobit glasbenih tekmovanj v smislu pogojevanja. Glasbeno tekmovanje lahko marsikateremu učencu predstavlja motivacijski izziv, ki ga usmerja k bolj sistematičnemu in poglobljenemu delu. Je cilj, ki usmerja delo učnega procesa in storilnostno naravnanim učencem predstavlja nagrado. Ravno tako kot je lahko željeno vedenje okrepljeno, pa lahko s slabo uvrstitvijo ali zgolj s slabo osebno izkušnjo na tekmovanju na učenca slednje deluje kot neke vrste kazen, nekaj, čemur se želi v prihodnje izogniti.

S kognitivističnega vidika predstavlja glasbeno tekmovanje eno izmed področij, kjer se učenec lahko uri v samoregulaciji. V okviru priprav na tekmovanje učenec krepí (meta)kognitivne in (meta)motivacijske strategije, ki so pomembne za uspešno

glasbeno izvedbo. Zastavljeni cilj – udeležba na tekmovanju – mu daje priložnost, da prehodi pot, ki je potrebna za uspešno glasbeno izvedbo. Sprotno mora reflektirati svoje delo in ga v dialogu s profesorjem individualnega pouka inštrumenta ali petja mojstriti iz tedna v teden. Priprava na glasbeno tekmovanje je lahko tudi poligon, kjer učenec uri svoja miselna prepričanja (angl. mindset) (Dweck, 2017) v smeri izgrajevanja prožnih namesto togih miselnih prepričanj. Pomemben koncept v okviru kognitivistične paradigme je tudi samoučinkovitost (Bandura, 1989), ki predstavlja akcijsko komponento samovrednotenja in se navezuje na to, kako kompetentne doživljamo sami sebe na določenem področju. V našem primeru torej na glasbenem tekmovanju.

Humanistični pristop je sicer bolj naklonjen sodelovanju kot tekmovanju, vendar pa lahko izpeljemo iz njega nekaj smernic, ki pripomorejo k temu, da je psihološka priprava na tekmovanje bolj uspešna oziroma da spodbuja celostno blagostanje učenca. Marsikateremu učencu tekmovanje predstavlja izziv, ki ga uskladi s svojimi sposobnostmi in osebnostjo, kar ga lahko vodi k doživljanju

optimalnega nastopnega stanja – k zanosu. Pri tem pomaga, če mu učitelj v smislu psihološke priprave pomaga izgrajevati optimističen pojasnjevalni slog. Pomembno je tudi, da učenec pri pripravi na tekmovanje krepí svojo psihološko odpornost (rezilientnost) in miselno čvrstost. Pri pripravi na glasbeno tekmovanje je smotrno, če izhajamo iz PERMA modela (Seligman, 2011), ki predvideva, da je za blagostanje glasbenika potrebno upoštevati, da spodbujamo pri psihološki pripravi na glasbeno tekmovanje pozitivna čustva (P – positive emotions), zavzetost (E – engagement), medsebojne odnose (R – relationship), smisel (M – meaning) in dosežke (A – accomplishment).

Če potegnemo skupni imenovallec vseh treh poglobitvinih psiholoških smeri, lahko sklenemo, da nam udeležba na glasbenem tekmovanju lahko prinese številne dobrobiti, če storilnostnemu vidiku pridamo čustveno-motivacijski in socialni moment. V skladu s tem je izziv ustrezne psihološke priprave na glasbeno tekmovanje iskanje celostnega ravnovesja na motorični, miselni, čustveno-motivacijski, socialni in duhovni ravni.

KLJUČNI PSIHOLOŠKI DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA USPEŠNOST NA TEKMOVANJIH

Dosežek na glasbenem tekmovanju je rezultat kompleksne interakcije osebnostnih značilnosti, značilnosti naloge in izvedbenih okoliščin (Kenny, 2011). Ko izvajalci obvladajo repertoar s tehničnega in z ekspresivnega vidika ter so hkrati ustrezno psihološko pripravljene na tekmovanje, poročajo o višjih nivojih samozaupanja in učinkovitejši regulaciji čustev in samoregulaciji (Brooks, 2014). Slabša izvedba je povezana z nizkim samospoštovanjem, z izgubo pozornosti pri izvedbi in z vedenjskimi spremembami (Krane in Williams, 2010).

Zanimivo je, da kljub temu da so tekmovanja stalni spremljevalec v svetu glasbe, pa so bile do dandanes opravljene le redke raziskave, ki bi se osredotočile na preučevanje psiholoških dejavnikov, ki vplivajo na uspešnost na glasbenem tekmovanju.

Van Wik in De Villers (2021) sta v kvalitativni študiji, opravljeni pri učencih klavirja, ugotovila, da na uspešnost na glasbenem tekmovanju v največji meri vplivajo prožna

miselnost, obvladovanje prednastopne napetosti in strahu pred nastopanjem, čustveno blagostanje in motivacija.

Bullerjahn in sodelavci (2020) so opravili raziskavo na vzorcu 1143 učencev/dijakov/študentov glasbe, starih med 9 in 24 let, ki so tekmovali na najbolj poznanem nemškem tekmovanju za mlade glasbenike različnih glasbenih zvrsti Jugend Musiziert. Ugotovili so, da tisti, ki dosegajo boljše uspehe, vadijo več in imajo več družinske podpore, prav tako doživljajo tudi več zanosa na tekmovanju. Glede glasbenih zvrsti se je pokazalo, da učenci, ki se učijo pop, doživljajo na glasbenem tekmovanju več zanosa kot jazz ali klasični glasbeniki. Rezultati so pokazali, da dekleta doživljajo več strahu pri glasbenih tekmovanjih kot fantje.

Williamon (2004) izpostavlja vlogo izvajalčevih osebnostnih značilnosti, kot sta samoučinkovitost in kognitivna mediacija, ter vlogi konteksta nastopanja in vedenja ocenjevalcev. Samoučinkovitost igra pomembno vlogo pri izboru težavnosti naloge, vztrajanju pri naporu in stopnji anksioznosti med tekmovanjem (Williamon, 2004).

McPherson in McCormick (2006) sta ugotovila, da na odzive občinstva pomembno vpliva izvajalčevo lastno doživljanje glasbene izvedbe. Pomembnem vpliv samoučinkovitosti na glasbeno izvedbo je v skladu s potrebo po psihološkem treningu glasbenikov za tekmovanje. Omenjena avtorja pri tem opozarjata, kako pomembno vlogo pri tem odigra učitelj, kar je skladno z izsledki Allana (2016), ki je s svoji raziskavi potrdil pomembno vlogo učitelja pri psihološki pripravi na javni nastop.

Doseganje visoke ravni glasbene ekspertize zahteva vadbo in na glasbeno tekmovanje lahko gledamo kot na vrsto izvedbenega treninga v smeri razvijanja ustreznih izvedbenih in učnih strategij ter podpiranja avtonomnega učenja in strategij čustvene regulacije (Barry in Hallam, 2002; Patston, 2014).

Pri mlajših letih potrebujejo učenci pri pripravi na tekmovanje bolj usmerjeno supervizijo s strani učiteljev in staršev, sčasoma, ko njihova ekspertiza narašča, pa se fokus presmeri na razvoj strategij učinkovite vadbe in psihološke priprave na nastop (Barry in Hallam, 2002).

Rucsanda, Cazan, in Truța, (2018) so v raziskavi, opravljeni na 146 mladih glasbenikih tekmovalcih (pevcih), ugotovile, da so negativna čustva na glasbenem tekmovanju povezana s slabšo kakovostjo izvedbe, medtem ko so pozitivna čustva povezana z nizkim fiziološkim vzburjenjem in boljšo izvedbo. Izkušnje so bile tiste, ki so služile kot mediator med čustvi in glasbeno izvedbo na tekmovanjih. Dobljeni rezultati podpirajo pomen vključevanja psihološke priprave na glasbena tekmovanja v okviru glasbenega izobraževanja.

ISKANJE RAVNOVESJA MED SPOSOBNOSTMI IN OSEBNOSTNIMI ZNAČILNOSTMI TER IZZIVI PRI GLASBENEM TEKMOVANJU

Ravnovesja med sposobnostmi/osebnostnimi značilnostmi in izzivi je predpogoj za doseganje optimalnega nastopnega stanja – zanosa, ko se počutimo zatopljene v izvedbo, ob tem nas spremljajo občutki notranjega zadovoljstva in samonagrajujoči (avtotelični) občutki (Habe idr., 2019). Pogostokrat se v tej enačbi vzame v obzir zgolj glasbene sposobnosti in veščine, zanemari pa se vloga

osebnostnih značilnosti, torej vpliv psiholoških dejavnikov. Lahko imamo še tako glasbeno talentiranega učenca, če nima osebnostnih značilnosti, ki bi ta glasbeni talent podprle in je na primer anksioznost že del njegove osebnostne strukture, potem bo morda na tekmovanju celo uspešen, ne bo pa doživljal občutka uspeha globoko v sebi. Zato je še kako pomembno, da posebno pozornost namenimo psihološki pripravi na glasbeno tekmovanje, ki bo vzela v obzir tudi osebnostno strukturo posameznika. Nekdo na primer, ki je po naravi zelo sramežljiv in ne mara socialne izpostavljenosti, bo kljub glasbenemu talentu potreboval nižji izziv v zvezi z glasbenim tekmovanjem kot nekdo, ki je izrazito ekstraverten, samozavesten in bo potreboval višji izziv. Iskanje tovrstnega ravnovesja vzame v obzir tudi Hanninov model idealnega nastopnega stanja IZOF (angl. Individual zone of optimal functioning), ki ga dolga leta pri psihološki pripravi na izvedbo uporabljajo športni psihologi, med glasbenimi psihologi pa je postal aktualen šele v zadnjih letih (Yao, 2017).

Ko nam uspe najti ravnovesje med sposobnostmi/osebnostnimi značilnostmi in izzivi, to pripomore k temu,

da se prednastopno vznemirjenje pred tekmovanjem preusmeri iz izvajalske anksioznosti, ki je prisotna, kadar doživljamo situacijo nastopanja kot prezahtevno glede na lastno kompetentnost (pri čemer psihološki dejavniki odigrajo ključno vlogo), k zanosu ob izvedbi. Ker je pot od izvajalske anksioznosti k zanosu tako pomembna pri doseganju uspeha glasbene izvedbe, še posebej na tekmovanjih, kjer je ocenjevanje dodatni stresor, s katerim se sooča učenec, temu v nadaljevanju namenjamo posebno pozornost.

OBVLADOVANJE PREDNASTOPNEGA VZNEMIRJENJA – POGLAVITNI PSIHOLOŠKI NAPOVEDNIK USPEŠNOSTI NA GLASBENEM TEKMOVANJU

Glasbeno tekmovanje v primerjavi z izvedbo na koncertu ali v neformalnem učnem okolju spodbuja precej močnejše čustvene odzive (Woody in McPherson, 2010). Čustva na odru lahko pripomorejo k boljši izvedbi ali pa jo občutno poslabšajo (Gabrielsson, 1999). Pri glasbenih tekmovanjih prisotnost drugih v kontekstu ocenjevanja generira čustva, katerih obvladovanje predstavlja

dodatni psihološki izziv. Pogosto se pojavljajo intenzivna čustva, vezana na prisotnost ocenjevalcev, kot sta na eni strani strah in anksioznost, na drugi strani pa občutja vznesečnosti in transcendence (Woody in McPherson, 2010). Doseganje optimalnega čustvenega stanja pred in med tekmovanjem je torej lahko napovednik odlične izvedbe, medtem ko disfunkcionalna čustva negativno vplivajo na izvedbo in povečujejo možnost neuspeha.

Prednastopno vznemirjenje se izraža na telesni, čustveni, miselni in vedenjski ravni (Brooks, 2014). Samo po sebi prednastopno vznemirjenje nima čustvenega naboja, temveč je vsak posameznik tisti, ki mu s svojim doživljanjem dodeli pozitivno ali negativno valenco. Povsem naravno je namreč, da ko smo izpostavljeni okoliščinam (kot je na primer glasbeno tekmovanje), ki jih ne moremo popolnoma kontrolirati in v katerih smo socialno izpostavljeni, doživljamo stresni odziv v smislu povečanega fiziološkega vzburjenja (Kenny, 2011). Vprašanje pa je, kako se odzovemo na to – lahko to dodatno energijo preusmerimo v boljšo pozornost in koncentracijo, v povečanje spominskega priklica, v potencial boljše

ekspresivnosti pri izvedbi in v zanos ali pa jo usmerimo v izvajalski strah in anksioznost. V prvem koraku je pomembno, kakšno stališče zavzamemo do prednastopnega vznemirjenja. Drugi korak pa je, da prikličemo in uporabimo vse tiste psihološke veščine, ki smo jih redno urili v okviru psihološke priprave na optimalno glasbeno izvedbo. To so strategije, s katerimi se učimo uravnavati telo (progresivna mišična relaksacija, aleksander tehnika, BMC (angl. body-mind centering), misli (trening pozornosti in koncentracije s pomočjo tehnik čuječnosti, meditacije, avtogenega treninga) in čustva (različne dihalne tehnike) (Brugues, 2018). Navedene tehnike imajo učinke na vseh ravneh, le vstopna vrata so nekje preko telesa, drugje preko čustev ali uma.

ZAKLJUČKI

Na podlagi pregleda obstoječe literature o vlogi psiholoških dejavnikov na uspešnost na glasbenih tekmovanjih in opažanj iz prakse lahko sklenemo, da je področju psihološke priprave zaenkrat namenjene razmeroma malo pozornosti. Izmed

psiholoških dejavnikov, ki najpomembneje vplivajo na uspešnost na glasbenih tekmovanjih, so bili najpogosteje izpostavljeni samoučinkovitost, izvajalska anksioznost in zanos. Pri psihološki pripravi na glasbeno tekmovanje si morajo vsi deležniki prizadevati za spodbujanje ravnovesja na motorični, čustveno-motivacijski, socialni, miselni in duhovni ravni pri mladih glasbenikih, ki jim omogoča doživljanje celostnega psihološkega blagostanja, kar rezultira v doseganju uspešnosti z vidika zunanjih in notranjih kriterijev. Le nagovarjanje celostne osebnosti mladega glasbenika namreč vodi v ustvarjanje pozitivne izvajalske samopodobe.

Literatura:

Allan, Diana. »Mental skills training for musicians.« *International Journal of Music and Performing Arts* 4, št. 1 (2016): 7–20.

Bandura, Albert. »Regulation of cognitive processes through perceived self-efficacy.« *Developmental psychology* 25, št. 5 (1989): 729.

Barry, Nancy H. in Hallam, Susan. »Practice.« *The Science and Psychology of Music Performance*. Oxford University Press, Oxford (2002): 151–166.

Bullerjahn, Claudia, Johanne Dziewas, Max Hilsdorf, Christina Kassl, Jonas Menze in Gembris, Heiner. »Why adolescents participate in a music contest and why they practice—the influence of incentives, flow, and volition on practice time.« *Frontiers in psychology* 11 (2020): 561814.

Dweck, Carol. *Mindset—updated edition: Changing the way you think to fulfil your potential*. Hachette UK, 2017.

Gabrielsson, Alf. »Music performance.« V *The psychology of music* (2nd ed.), 501–583. New York: Academic Press, 1999.

Habe, Katarina, Biasutti, Michele in Kajtna, Tanja. »Flow and satisfaction with life in elite musicians and top athletes.« *Frontiers in psychology* 10 (2019): 698.

Kenny, Dianna. *The psychology of music performance anxiety*. OUP Oxford, 2011.

McPherson, Gary E. in McCormick, John. »Self-efficacy and music performance.« *Psychology of music*, 34, št. 3 (2006): 322–336.

Ortiz Brugués, Ariadna. *Music performance anxiety: A comprehensive update of the literature*. Newcastle: Cambridge Scholar Publishing, 2018.

Patston, Tim. »Teaching stage fright? – Implications for music educators.« *British Journal of Music Education*, 31, št. 1 (2014): 85–98.

Rucsanda, Mădălina D., Cazan, Maria in Truța, Camelia. »Musical performance and emotions in children: The case of musical competitions.« *Psychology of Music*, 48 (2020): 480–494. <https://doi.org/10.1177/0305735618810791>.

Seligman, Martin EP. *Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being*. Simon and Schuster, 2012.

Van Wyk, Adri in De Villiers, Frelét. »Psychological Attributes of Primary School Piano Learners Preparing for Regional and National Music Competitions in South Africa.« *Muziki: Journal of Music Research in Africa* 18, št. 2 (2021): 120–135.

Williamson, Aaron. *Musical excellence: Strategies and techniques to enhance performance*. Oxford University Press, 2004.

Williams, Jean M. in Krane, Vikki. »Psychological characteristics of peak performance.« V *Applied sport psychology: Personal growth to peak performance*, 169–188. New York: McGraw-Hill, 2010.

Wood Brooks, Alison. »Get excited: reappraising pre-performance anxiety as excitement.« *Journal of Experimental Psychology: General*, 143, št. 3 (2014): 1144.

Woody, Robert H. in McPherson, Gary E. »Emotion and motivation in the lives of performers.« *Handbook of music and emotion: Theory, research, applications* (2010): 401–424.

Yao, Zijin. *Subjective Experiences of Anxiety in Optimal Performance an Application of the Individual Zone of Optimal Functioning (IZOF) Theory in Music Performance Anxiety Issues*. The University of Wisconsin-Madison, 2017.

ZMAGOVALNA FORMULA USPEHA NA GLASBENEM TEKMOVANJU

Zgodovina kljub vseskozi izraženim pomislekom o smiselnosti in etičnosti umetniških tekmovanj beleži njihovo prisotnost že od antike dalje (LeVen, 2020, McCormick, 2009). Dandanes glasbena tekmovanja predstavljajo zelo razširjeno in pestro platformo glasbenega izvajanja, kjer se odličnost meri z odličnostjo. Ocenjevanje glasbene prepričljivosti – na šolskem odru, v kraljevem gledališču, prek internetnega prenosa, mednarodno, solistično, komorno, klasično ali jazz – je sestavni del zahodnoevropske glasbene kulture. Obsega specifičen splet dejavnosti, ki jih podpirajo tihe baze znanj in spoznanj, pridobljene na občutljivem področju promoviranja umetniške karizme. Podpira jih mreža usmerjenega delovanja organizacij, šol, učiteljev, učencev, njihovih staršev in drugih podpornikov. Skrbno domišljen

model nacionalne sheme tekmovanja med mladimi glasbeniki lahko predstavlja pomembno epizodo na poti k poklicnemu zorenju in uveljavljanju. Priložnost udeležbe se torej zdi še posebej samoumevna za tiste, ki se spogledujejo z glasbenim poklicem. S poklicem, ki ga zaznamuje nenehno dokazovanje interpretativne prepričljivosti – od prvega nastopa in letnega izpita v osnovni glasbeni šoli dalje do sprejemnih preizkusov in avdicij, ki postanejo del realnosti vsakega orkestrskega glasbenika, zborista in tudi učitelja. Prav slednji se bo v svoji karieri inštrumentalnega ali pevskega pedagoga – nagovorjen s strani obetavnega učenca, nekoč morda odločil, da pedagoški lok svojega delovanja vpne v nove razsežnosti. V povečan obseg vadenja z učencem, v intenzivnejše sodelovanje s starši, naproti novim psihološkim izzivom

Natalija Šimunović

in javnemu izpostavljanju strokovni kritiki. Vse to ga namreč čaka, če se bo odločil za sodelovanje na glasbenem tekmovanju.

Proces, ki podpira takšno nagnjenje, je motivacija. V sloviti študiji Decija (1971), ki je testiral objekt zunanje motivacije – denarno nagrado za opravljeno nalogo, izvemo, da je ta pravzaprav utišala vir notranje motivacije. A to je bila le prva v vrsti ugotovitev o učinkih moči, vrste in kvalitete motivacije na posameznika. Izoblikovala se je teorija samoodločanja, ki izhaja iz trditve, da se posameznik usmeri v določeno dejanje zaradi prirojene težnje po zadovoljevanju potreb po kompetentnosti, povezanosti in avtonomiji (Ryan in Deci, 2002). Motivacija za udeležbo na tekmovanjih torej ne predstavlja zgolj zunanje motivacije v obliki

nagrade, temveč se je v dinamiki socialnih, kognitivnih in emotivnih ciljev v okviru treh temeljnih psiholoških potreb transformirala, lahko bi rekli na nek način ponotranjila. Od tod njena zgodovinska kontinuiteta, sodobna globalnost ter prožen pogled v prihodnost, ki smiselno zaokrožuje razvoj glasbenega ustvarjanja. To potrjujejo tudi raziskave, ki kažejo na pozitivne vplive tekmovalnih izkušenj za bodočo poklicno dinamiko, motivacijo, vadenje, izvajalske veščine in glasbeno samopodobo glasbenikov (Austin, 1988; Dobrow Riza in Heller, 2015). Glasbenoizobraževalni sistemi tako nadgrajujejo svoje programe, zaposlovalna shema pa skozi tekmovanja pridobiva odličnost in kader (Gouzouasis in Henderson, 2012).

Čeprav Austin (1988) v raziskavi o mladih tekmovalcih opominja na zanimivo dejstvo, da so ti bolj motivirani z oceno kot le s komentarjem, ostaja dejstvo, da sama nagrada ne predstavlja učinkovitega motivacijskega vira, ki bi ustvarjal in ohranjal željo za ... Ure in ure vadenja? Žrtvovanje prostega časa? Izpostavljenost nenehni kritiki in psihološkim naporom? Pa ne govorimo samo o samih tekmovalcih – tudi pedagogi zaradi

udeležbe na tekmovanjih delujejo preko službene obveze v individualnih pripravah, korepetiranju, žiriranju in organizaciji. Če bi delali samo tisto, kar je za nas zanimivo in prijetno – kar je definicija notranje motivacije – bi se od tekmovanj odvrnili. Očitno pa je v človeški naravi, da na podlagi mehanizmov nagrajevanja in kazni, ponotranji in s težiščem na ego in samokontroli posvoji zunanje motivacijske vire do te mere, da postanejo vir usmerjenega vedenja (Evans, 2015). Rezultate takšne stopnje introjicirane regulacije doživljajo učenci, ki zavoljo izogibanja krivdi vadijo, zaradi občutkov ponosa pa želijo nastopiti. Ko pa učenec, učitelj ali aktiv kitaristov na šoli prepoznajo, da je dinamika tekmovanja tisto, kar potrebujejo za lasten napredek pri igranju, nastopanju ter strokovnemu izpopolnjevanju, lahko govorimo o prepoznani regulaciji. Najbolj ponotranjena stopnja zunanje motivacije se manifestira kot integrirana regulacija (Ryan in Deci, 2000). Ta se po svoji učinkovitosti najbolj približa notranji motivaciji, ki nas usmerja k določenemu vedenju že zaradi svojih prijetnih učinkov. Kljub odrekanju, obsežnemu vadenju in možnosti razočaranja na tekmovanju torej vseeno popolnoma prostovoljno pristanemo na to, da

sodelujemo v tem početju. Odločitev za to nas navdaja z občutkom izpolnjenosti in samouresničenja. Dobro se je zavedati, da na tem kontinuumu kakovosti motivacije lahko opazujemo različno usmerjene učence, njihove starše, učitelje, kot tudi žirante, kar skupno ustvarja atmosfero vsakega tekmovanja.

Delček zmagovalne formule se je morda odkril s samim motivacijskim pristopom. Bolj ko bo torej kakovostna naša motivacija, večji in kakovostnejši angažma bomo vložili v aktivnosti, ki se nam zdijo za doseg cilja potrebne. A kaj pravzaprav določa razsežnosti motivacijskega procesa, v katerem smo se znašli pred nastopom na tekmovanju? Še bolj pomembno vprašanje za pedagoge – s čim in kako takšne motivacijske vzgibe ohraniti in strokovno podpreti ter nadgraditi? Odgovor se skriva v širšem osebnotnem okviru, kjer se motivacijski izvori bolj ali manj skladno ujemajo s koncepti sebstva. Ti združujejo množico predstav, sodb, prepričanj o lastnih sposobnostih, značilnostih in občutjih, ki jih posameznik v različnih situacijah pripisuje samemu sebi. Vpete so v vrednostni sistem posameznika in pričakovanja družbe, delujejo pa pod vplivom nezavednega

in zavestnega delovanja obrambnih mehanizmov (Kobal Grum, 2000). Takšen psihološki konstrukt Kobal (2000) imenuje samopodoba in meni, da je v tesni povezavi z vrednostnim sistemom. Ta povezava je tako neobhodna, da so različni avtorji prepričani, da so samopredstave glasbenika tekmovalca zanesljiv prediktor uspeha na tekmovanju (Austin, 1988; McCormick in McPherson, 2007; O’Niell in McPherson, 2011). Če nič drugega povezavo med glasbenim tekmovanjem in glasbeno samopodobo najdemo v negativnem vplivu, ki se potrjuje v primeru slabe udeležbe na tekmovanju (Austin, 1988).

Samo spoznanje o tem seveda še ne ponuja celovitega pristopa, ki bi zagotavljal uspeh. Samozavesti nam ne more okrepiti le učiteljeva pohvala ali odobravanje staršev, temveč se oblikuje z nenehnimi dialogi s širšo družbo in samim seboj. Medtem ko z vadbo, nastopanjem in učenjem razvijamo svoje glasbene sposobnosti ter raziskujemo lastne potencialne, se obenem tudi primerjamo z izvajanjem sovrstnikov in vzornikov. Tako se oblikujejo vsebine, ki ustvarjajo občutek negativne ali pozitivne lastne vrednosti, ki – kot rečeno – hipotetično napovedujejo uspeh

na tekmovanju. Iščemo torej formulo delovanja, ki bi mentorju ponudila učinkovito prepoznavanje in moderiranje teh vsebin, s ciljem doseči izvajalsko odličnost in prepričljivost.

K iskanju pristopam anekdotično – s pomočjo poučnega doživetja z violinskega tekmovanja, na katerem sem sodelovala kot mentorica. Po objavljenih ocenah in nagradah sem pristopila k žirantu, da bi iz njegovih ust slišala, kako ocenjuje predstavitve mojega kandidata. V pogovoru sem primerjala igranje mojega učenca z igranjem zmagovalca in od predstavnika žirije slišala preprost stavek: »Ja, ampak pri zmagovalcu se je vse sestavilo.« Takrat sem si izjavo najverjetneje razlagala kot pomanjkljivo tolmačenje strokovne ocene. Danes drugače razumem to »sliko«, ki se tistikrat v našem nastopu pač ni zmagovalno »sestavila«. Vidim jo kot strukturo glasbene samopodobe, ki se »sestavi«, ko je že v primarni družini obravnavana kot dragoceno merilo medsebojnega sporazumevanja in osebnostne rasti. Vidim jo kot paleto možnosti, ki se učitelju instrumenta ali petja ponujajo za postopno, kakovostno in stabilno razvijanje glasbenega izražanja. In nenazadnje – slišim jo kot edinstveno sozvočje,

ki se na odru lahko dopolni s prožno in občuteno spremljavo korepetitorja. »Sestavljena slika« zazveni tako nazorno in nezmotljivo, da jo dostikrat prepozna tudi neuko občinstvo. Poleg podpore družine in pedagoga jo seveda ključno zaznamuje tudi prirojen talent in vloženo delo učenca tekmovalca. Pregovorno pa bi dodali, da tudi določena mera naključnosti odigra svojo vlogo. Ampak za nas je pomembno, da vsebinam, ki jih sedaj lahko združimo pod imenom glasbena samopodoba, lahko odgovorimo z ustrežno glasbenopedagoško obravnavo.

Maria Spsychiger, ki trdi, da je v glasbeni samopodobi moč prepoznati sled slehernega komentarja in sodbe učitelja, jo opredeljuje kot psihološki konstrukt akademskih in neakademskih samopredstav. Odgovori na vprašanje Kaj znam v zvezi z glasbo? konstruirajo akademski pol, odgovori na vprašanje Kdo sem v zvezi z glasbo? pa neakademski pol doživljanja samega sebe skozi glasbene aktivnosti. Neakademske komponente se nanašajo na telesno, socialno, kognitivno, čustveno in duhovno plat dojemanja (Spsychiger, 2017). Z upoštevanjem komponent glasbene samopodobe torej že

k izboru tekmovalne literature pristopimo s poglobljenim uvidom. Ne bomo izbrali skladbe, ki po svojih karakternih ali tehničnih lastnostih presega čustveno, akademsko ali telesno zrelost kandidata. Raje bomo posegli po skladbi, s katero učenec telesno in čustveno resonira ter jo bo zmožel podpreti tudi po kognitivni plati. Na ta način bo usvojil in lažje izvajal vrsto procesov, ki bodo povzročili porast akademskih vidikov glasbenega izražanja. Izkušnje so sicer pokazale, da obsežne priprave res vzbudijo porast veščin znanj, a jih lahko suvereno izvajamo le, kadar v nas odzvanjajo prek duhovne naravnosti, čustvene odprtosti in socialnega dialoga (Sanders, 2000). Dimenzije glasbene samopodobe med seboj ustvarjajo preplet občutij, ki edinstveno oblikujejo glasbeno sporazumevanje. Učitelj, ki se tega zaveda, lahko sistematično »sestavlja sliko«, v kateri bo najbolje zaokrožil vse vidike osebne glasbene govorice. Upošteval bo telesne kapacitete, specifične gibalne in razvojne lastnosti, čustveno-kognitivni ustroj, socialno odprtost in duhovno naravnost učenca. S tem bo njegov izvajalski potencial utrdil v strukturi glasbene samopodobe, ki bo z adolescenco izzvana še kot porajajoči se vidik identitete.

V celostno pripravo na tekmovalni nastop bo izkušen učitelj instrumenta/petja – tudi sam identitetno določen kot izvajalec (Šimunović, 2022) – vključil priprave, ki vsebujejo strategije za soočanje s prednastopnim vznemirjenjem. Izvajalska anksioznost, ki se negativno odraža s pretiranim vzburjenjem pred nastopom, je v raziskavah prepoznana kot recipročen pojav – bolj pozitivna je samopodoba, manj verjetno je, da bomo kot izvajalci doživljali stanja anksioznosti (Habe in Kržič, 2017). Ne preseneča torej, da Hariss (2006) v strategijah za prožno nastopanje poleg telesnih in kognitivnih priprav obravnava tudi razumevanje in raziskovanje lastne glasbene samopodobe, ki mora po njegovem narekovati načrtovanje glasbenih ciljev. Formula torej ne vključuje zgolj vadenje zaradi vadenja, temveč ga vključuje kot dejanje zavezanosti, ki je usklajeno s koncepti glasbenega sebstva.

Izbrali smo izraz zmagovalna formula, čeprav je na prvi pogled precej ambiciozen in izključujoč. Konkurenca med mladimi glasbeniki je namreč velika, njihova glasbeno-umetniška prepričljivost pa na visoki tehnični in zrelostni ravni. Poleg tega je prostora na zmagovalnem odru za nekaj

posameznikov, ostali tekmovalci pa se velikokrat počutijo poražene. Naj razložim, od kod torej takšna drznost pri zmagovalni formuli. Izhaja namreč iz konstrukta glasbene samopodobe, ki je po svoji psihološki naravi preživetveni mehanizem in človeka usmerja k čustvenemu blagostanju in uravnovešenosti. Njen vrednostni okvir lahko empatičnemu mentorju tako predstavlja odličen samokorekturni instrument v času intenzivnih priprav na tekmovanje. Z drugimi besedami – stopnja in nihanja kandidatove samozavesti predstavljata dober vir informacij o stanju glasbene samopodobe kandidata. Če je ta prediktor zmage, lahko nanjo vplivamo z vrsto glasbenopedagoških strategij in psiholoških pristopov na področju vseh dimenzij samopodobe – od njenih akademskih do neakademskih vidikov.

In kar je še bolj pomembno – zmagava v naši formuli podpira tudi tiste izvajalce, ki niso nujno na prvem, drugem ali tretjem mestu. Podpira namreč iniciativo mladih glasbenikov, ki raziskujejo svoje potenciale. Tako v našem izračunu navsezadnje ni poražencev, saj vsak tekmovalec, ki je izhajal iz edinstvenih virov samopodobe, s tekmovanjem pridobi nove vpoglede. Ti ga bodo usmerili v poklic glasbenega solista, terapevta, vzgojitelja v vrtcu, učitelja glasbe ali pa v čisto druga poklicna in življenjska področja. Kamorkoli že se bo usmeril, obogaten bo s spoznanji o lastnem osebnostnem ustroju, ki se je kalil v odličnem glasbeno-kulturnem okolju.

Naj naša zaključna misel osmisli veliko in zahtevno delo mentorjev, ki izbirajo in pripravljajo kandidate na tekmovanje – da bi izbrali formulo, ki ni vezana na sijaj žlahtnih kovin, temveč na odtenke glasbene samopodobe v naših talentiranih učencih.

Literatura:

Austin, James. R. (1988). The Effect of Music Contest Format on Self-Concept, Motivation, Achievement, and Attitude of Elementary Band Students. *Journal of Research in Music Education*, 36(2), 95–107. <https://doi.org/10.2307/3345243>.

Deci, Edward. L. in Ryan, Richard. M. (ur.). (2002). *Handbook of self-determination research*. University of Rochester Press.

Dobrow Riza, Shoshana in Heller, Daniel. (2015). Follow your heart or your head? A longitudinal study of the facilitating role of calling and ability in the pursuit of a challenging career. *Journal of Applied Psychology*, 100(3), 695–712. <https://doi.org/10.1037/a0038011>.

Evans, Paul. (2015). Self-determination theory: An approach to motivation in music education. *Musicae Scientiae*, 19(1), 65–83. <https://doi.org/10.1177/1029864914568044>.

Gouzouasis, Peter in Handerson, Alan. (2012). Secondary student perspectives on musical and educational outcomes from participation in band festivals. *Music Education research*, 14(4), 479–498. <https://doi.org/10.1080/14613808.2012.714361>.

Habe, Katarina in Kržič, Vida. (2017). Doživljanje izvajalske anksioznosti učencev glasbene šole v zgodnjem mladostništvu. *Glasbeno-pedagoški zbornik Akademije za glasbo v Ljubljani*, 26, 33–48.

Harris, Russ. (2019). *ACT made simple: an easy-to-read primer on acceptance and commitment therapy* (2nd ed.). New Harbinger Publications.

Kobal Grum, Darja. (2017). *Samopodoba v diferencialni psihologiji*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

LeVen, Pauline. (2020). »Pan and the Music of Nature.« A Companion to Ancient Greek and Roman Music, n.d., 49–59. <https://doi.org/10.1002/9781119275510.CH4>.

McCormick, John in McPherson, Gary E. (2007). Expectancy-Value Motivation in the Context of a Music Performance Examination. *ERA - Humanities & Creative Arts*. 11. <https://doi.org/10.1177/10298649070110S203>.

McCormick, Lisa. (2009). Higher, Faster, Louder: Representations of the International Music Competition. *Cultural Sociology* 3(1): 5–30. <https://doi.org/10.1177/1749975508100669>.

O'Neill, Susan A. in McPherson, Gary E. »Motivation«. V Richard Parncutt in Gary McPherson (ur.), *The Science & Psychology of Music Performance: Creative Strategies for Teaching and Learning*, (New York, 2002; online edn, Oxford Academic, 3 Oct. 2011), <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195138108.003.0003>, accessed 16 Oct. 2022.

Ryan, Richard. M. in Deci, Edward. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>.

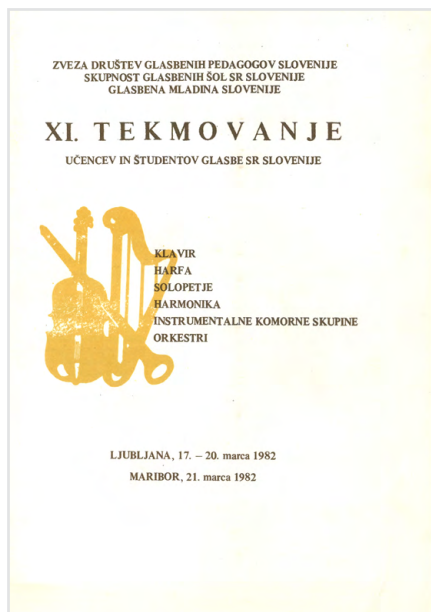
Sanders, Paul D. »Music Self-Concept, Music Aptitude, and Music Background of Non-Music Majors.« *Contributions to Music Education* 27, št. 2 (2000): 9–21. <http://www.jstor.org/stable/24127074>.

Spychiger, Maria. (2017). From musical experience to musical identity: musical self- concept as a mediating psychological structure. V R. MacDonald, D. J. Hargreaves in D. Miell (ur.), *Handbook of Musicalselves-concepts*. 267–288). Oxford: Oxford University Press.

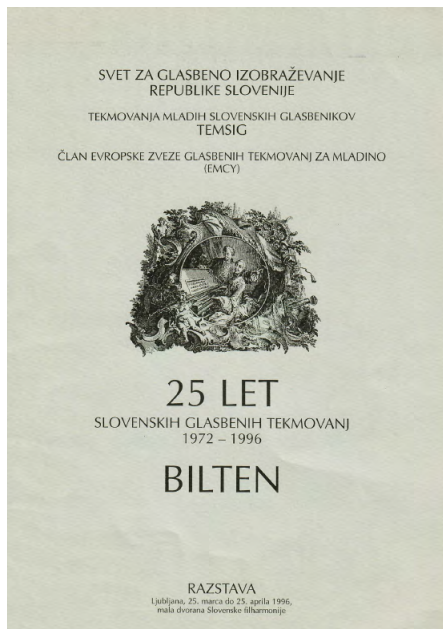
Šimunović, Natalija. (2022). Oblikovanje glasbene samopodobe in glasbene identitete z vidika učiteljev inštrumenta/petja. *Glasbenopedagoški zbornik Akademije za glasbo v Ljubljani*, 18 (36). [https://doi.org/10.26493/1318-6876.18\(36\)13-41](https://doi.org/10.26493/1318-6876.18(36)13-41).

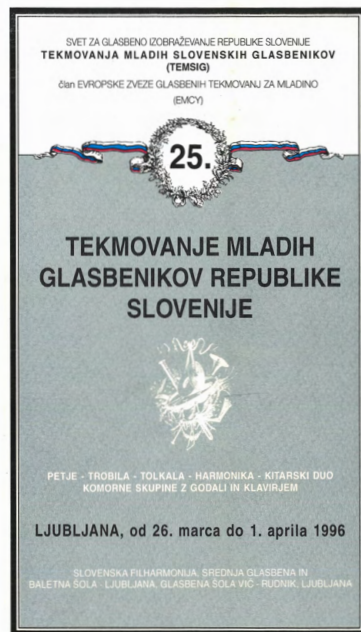
Naslovnica knjižice 8. tekmovanja
(vir: Arhiv RS, AS 1600, t. e. 1, a. e. 1)

Naslovnica knjižice 11. tekmovanja
(vir: AS 1600, t. e. 1, a. e. 3/4)

Naslovnica biltena za 25 let tekmovanja
(vir: Zveza slovenskih glasbenih šol)

Naslovnica knjižice 25. tekmovanja
(vir: AS 1600, t. e. 12, a. e. 16/5)

Naslovnica knjižice 29. tekmovanja
(vir: AS 1600, t. e. 14, a. e. 20/5)

Naslovnica knjižice 30. tekmovanja
(vir: AS 1600, t. e. 14, a. e. 21/3)

Naslovnica knjižice 38. tekmovanja
(vir: AS 1600, t. e. 22, a. e. 29/1)

Naslovnica knjižice 45. tekmovanja
(vir: AS 1600, t. e. 22, a. e. 35/1)

48. TEKMOVANJE

MLADIH GLASBENIKOV REPUBLIKE SLOVENIJE

KLAVIR, FLAUTA, KLJUJASTA FLAUTA, OBOA, SAKSOFON,
KLARINET, FAGOT, PETJE, DIATONIČNA HARMONIKA,
KOMORNE SKUPINE S TROBILI,
KOMORNE SKUPINE JAZZ.

DOMŽALE, JESENICE, KAMNIK, KRANJ, RADOVLJICA,
ŠKOFJA LOKA, TRŽIČ

4.-18. marec 2019

Koncert izbranih prvonagrajencev
Konseruatoriji za glasbo in balet Ljubljana, 22. marec 2019, ob 18. uri

Naslovnica knjižice 48. tekmovanja
(vir: Zveza slovenskih glasbenih šol)

50.

TEKMOVANJE MLADIH
GLASBENIKOV REPUBLIKE
SLOVENIJE

19. 5.–11. 6. 2021

VIOLINA, VIOLA, VIOLONČELO, KONTRABAS,
HARFA, KITARA, CITRE, ORGLE, KOMORNE
SKUPINE S PIHALI, SOLFEGGIO

LJUBLJANA, LJUTOMER, MARIBOR, MURSKA SOBOTA,
ORMOŽ, PTUJ, SLOVENSKA BISTRICA,
SLOVENSKE KONJICE, VRHNIKA

www.zsgs.si
www.facebook.com/tekmovanjetemsg

Naslovnica knjižice 50. tekmovanja
(vir: Zveza slovenskih glasbenih šol)

ZGODOVINA TEKMOVANJ MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV

1. Tekmovanje učencev glasbenih šol SR Slovenije je potekalo leta 1972 na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje (ZGBI) na Vegovi 7 v Ljubljani. Zaradi pomanjkanja dokumentacije lahko zgolj domnevamo, da je organizacijski odbor vodil ravnatelj ZGBI Matija Tercelj, tako kot je vodil **2. Tekmovanje učencev glasbenih šol SR Slovenije**, ki je potekalo med 31. marcem in 8. aprilom 1973 na ZGBI v Ljubljani (sodeloval sem kot mentor, učitelj flavte na Glasbeni šoli Franca Šturma). O tekmovanju hranim programsko knjižico, kakor tudi za vsa ostala tekmovanja do 36. tekmovanja, ki je bilo marca 2007 v Ljubljani, na Vrhniki in v Mariboru (gradivo o slovenskih

glasbenih tekmovanjih med letoma 1982 in 2016 hrani Arhiv Republike Slovenije, op. ur.). Na drugem tekmovanju so se mladi glasbeniki pomerili v naslednjih disciplinah: klavir, godala in godalni ansambli, pihala, trobila in pihalni ansambli, kitara in harmonika. Predsednik organizacijskega odbora je bil ravnatelj ZGBI Matija Tercelj. Tekmovanje so organizirali Skupnost glasbenih šol SR Slovenije s sodelovanjem Zveze društev glasbenih pedagogov SR Slovenije (v nadaljevanju ZDGPS) – obe predhodnici Zveze slovenskih glasbenih šol – in Glasbene mladine Slovenije. V komisijah je sodelovalo sedemnajst zelo uglednih slovenskih glasbenikov. Koncert prvonagrajencev je prav tako

»Junija 2022 je minilo
30 let od ustanovitve
Komisije TEMSIG.«

Lovro
Sodja

potekal na ZGBI, in sicer 23. aprila 1973. **3. tekmovanje** se je odvijalo **17. marca v Velenju ter 22. in 23. marca 1974 v Ljubljani**. Ostala tekmovanja do leta 1978 so potekala vsa v ZGBI v Ljubljani. Žal ni v vseh programskih knjižicah, ki so bile natipkane na pisalni stroj in na belem papirju formata A5, naveden organizacijski odbor. Ker sta vsa tekmovanja financirala Republiški komite za kulturo in Izobraževalna skupnost Slovenije, so bili predsedniki teh dveh institucij tudi častni pokrovitelji vsakega tekmovanja. Na zaključnih koncertih prvonagrajencev, ki so bili v dvorani ZGBI, so igrali najboljši v posamezni tekmovalni disciplini. Ker sem imel skoraj na vsakem tekmovanju pihal svoje učence, sem vsa leta zelo intenzivno spremljal potek tekmovanj.

8. tekmovanje, ki je potekalo v **Mariboru**, pomeni nekakšen mejnik v tiskanem gradivu glasbenih tekmovanj, saj sta organizatorja Šola za glasbeno in baletno izobraževanje Maribor (ŠGBI) in Društvo glasbenih pedagogov Maribor pod vodstvom Staneta Jurgeca prvič izdala tiskano 65 strani dolgo programsko knjižico z reklamami raznih podjetij, pokrovitelj tekmovanja je bila Kulturna skupnost Maribor. Predgovora sta napisala predsednik ZDGPS Miran Hasl in Stane Jurgec. Pod istim vodstvom je tudi **leta 1981** bilo v **Mariboru** jubilejno **10. Tekmovanje učencev in študentov glasbe SR Slovenije**. Prvič so bili navedeni študenti glasbe. Organizacijski odbor je vodil Milko Homer. Izdali so 80 strani dolgo programsko knjižico, v katero sta uvodne besede prispevala Miran Hasl in Majda Jecelj. Tekmovanje je potekalo za vse instrumente in tudi za zборе ter komorne vokalne skupine.

Marca leta 1982 smo **11. Tekmovanje učencev in študentov glasbe SR Slovenije** ponovno organizirali v **Ljubljani in Mariboru**. Ker sem podpisani prevzel vodstvo ZDGPS, Miran Hasl je postal predsednik predsedstva Zveze društev glasbenih pedagogov Jugoslavije,

sem v častni odbor tekmovanja povabil direktorje in umetniške vodje SNG Opere in balet Ljubljana, Zavoda SRS za šolstvo, Festivala Ljubljana, Zveze kulturnih organizacij Slovenije, Slovenske filharmonije, Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani in Skupščine SR Slovenije. V programski knjižici sem v nagovoru pozdravil naše rojake, učence in učenke glasbe z Glasbene matice Trst ter izrazil upanje, da bodo naslednjič prišli na tekmovanje tudi naši rojaki z avstrijske Koroške. Nagovor je napisala tudi Majda Poljanšek, predsednica Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo. V organizacijskem odboru, ki sem ga vodil, so bili ravnatelji vseh ljubljanskih glasbenih šol, ljubljanske glasbene in ŠGBI Maribor. Programska knjižica tekmovanja je izšla v 500 izvodih. Uvedli smo nagradni sklad za udeležence tekmovanja, za katerega so nagrade prispevali Društvo slovenskih skladateljev, Društvo glasbenih umetnikov Slovenije in Glasbena mladina Slovenije. Zaključni nastop nagrajencev smo prvič organizirali v Viteški dvorani Križank Festivala Ljubljana. **12. Tekmovanje učencev in študentov glasbe SR Slovenije** se je odvijalo med **15. in 19. marcem 1983**, prvič na glasbenih

šolah **Kranj, Kamnik in Škofja Loka**. Organizacijski odbor je vodil Alojz Ajdič, ravnatelj Glasbene šole Kranj. Potekalo je za pihala, trobila, godala in kitaro. Uvodne besede sva napisala Jože Humer kot namestnik predsednika Republiškega komiteja za kulturo in podpisani. Ker se je tega tekmovanja prvič udeležil koroški Slovenec s slovenske Glasbene šole na Koroškem, moj učenec kljunaste flavte Kristijan Filipič, sem v programski knjižici napisal »da je prva lastovka poletela preko Karavank«. **Od 16. do 18. marca 1984** je bilo v **Ljubljani in Mariboru 13. Tekmovanje učencev in študentov glasbe SR Slovenije**, organizirano za instrumentalne in vokalne ansamble, zборе in orkestre. Nagrajenci tekmovanja so nastopili na prvi **Reviji mladih glasbenikov Slovenije** v organizaciji ZDGPS 21. maja 1984 v Veliki dvorani Slovenske filharmonije. Predstavili so se solisti in komorne skupine s 14 glasbenih šol in z Akademije za glasbo. Prejeli so nagrade petih slovenskih glasbenih društev in zvez ter prvič tudi Državne založbe Slovenije.

Naslednje leto smo pričeli tekmovanja organizirati tudi v drugih slovenskih pokrajinah in pri tem vključili v programske knjižice tudi vodstva

posameznih občin. Tako se je **14. tekmovanje marca 1985** odvijalo v Ljubljani in prvič tudi v **Trbovljah** v počastitev Evropskega leta glasbe in Mednarodnega leta mladine. Predsednik organizacijskega odbora je bil Franci Okorn, ravnatelj Srednje glasbene in baletne šole Ljubljana (SGBŠ) ter predsednik Skupnosti glasbenih šol Slovenije. Nagovor za programsko knjižico je poleg mene prispeval tudi Tone Ferenc, predsednik Skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije. Obdelavo podatkov tekmovanja sta prvič računalniško opravila Andrej Brodnik z Instituta »Jožef Stefan« in Irena Eržen s Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani.

15. tekmovanje za godala, kitaro in pevske zборе je bilo **od 13. do 15. marca 1986** v počastitev Mednarodnega leta miru v celoti v **Kopru**, pokrovitelj in predsednik častnega odbora tekmovanja je bil predsednik Skupščine občine Koper Janko Kosmina, ki je napisal tudi uvodno besedilo za programsko knjižico. Organizator je bila Glasbena šola Koper, predsednik organizacijskega odbora pa njen ravnatelj Miran Hasl. **Na Glasbeni šoli Frana Koruna Koželjskega v (tedaj Titovem) Velenju je med 11. in 15.**

marcem 1987 potekalo **16. tekmovanje** za klavir, harfo, trobila, komorne skupine in orkestre, predsednik organizacijskega odbora je bil tamkajšnji ravnatelj Ivan Marin. Uvodno besedo sva v programski knjižici pripievala književnik dr. Matjaž Kmecl in podpisani. V tem nagovoru sem z veseljem zapisal, da je med tremi novozgrajenimi glasbenimi šolami v Sloveniji tudi velenjska glasbena šola ter da ponovno tekmujejo naši rojaki iz Trsta in z avstrijske Koroške. Organizirali so dva zaključna koncerta. Ista organizatorja, glasbena šola v Velenju in deloma SGBŠ Ljubljana, sta **od 14. do 18. marca 1990** organizirala tudi **19. tekmovanje**. V tem času sem podpisani 16. in 17. marca 1990 organiziral dva **Evropska koncerta**, in sicer v Titovem Velenju in Slovenj Gradcu, na katerih so

nastopili mladi glasbeniki iz Avstrije, Nemčije, Nizozemske in Jugoslavije.

17. tekmovanje je od 16. do 19. marca 1988 potekalo prvič na **Glasbeni šoli Marjana Kozine v Novem mestu**, predsednik organizacijskega odbora je bil njen ravnatelj Zdravko Hribar. Predsednik Izobraževalne skupnosti Slovenije Niko Žibret, ki je prevzel pokroviteljstvo, je v svojem nagovoru napisal, da je bil vabila zelo vesel, saj je »življenje pravzaprav ena sama velika tekma«. Sam sem v uvodnem besedilu napisal, da sem zelo vesel povečanega števila tekmovalcev pri pihalih in zlasti solopevcev ter harmonikarjev. Našim zmagovalcem ni bilo treba potovati daleč na zvezno tekmovanje, saj je bilo 17. Tekmovanje učencev in študentov glasbe Jugoslavije od 20. do 23. aprila

» *Ob 25-letnici tekmovanj smo februarja leta 1996 izdali poseben bilten slovenskih glasbenih tekmovanj, istočasno smo v Mali dvorani Slovenske filharmonije organizirali razstavo s številnimi dokumenti o tekmovanjih.*«

1988 v Ljubljani. Tekmovanje za solo-petje, pihala in harmoniko je potekalo na SGBŠ, Glasbeni šoli Vič - Rudnik in na ljubljanski glasbeni akademiji. Prireditelji smo bili Zveza organizacij glasbenih pedagogov Jugoslavije, ZDGPS in Skupnost glasbenih šol Slovenije. Organizacijski odbor je vodil Franci Okorn, ravnatelj SGBŠ, častni odbor pa Jože Smole kot predstavnik republiške konference SZDL. V svetu tekmovanja smo bili predstavniki glasbenih organizacij iz vseh jugoslovanskih republik. Vseh udeležencev tekmovanja (tekmovalci, profesorji in korepetitorji) je bilo skupno 564 (osebni podatek podpisanega).

Leta 1988 smo v ZDGP Slovenije na mojo pobudo v Ljubljani ustanovili tudi **Gerbičeve nagrade in priznanja**, namenjene glasbenim

pedagogom, ki so imeli posebne zasluge za razvoj glasbenega šolstva kot pedagogi pa tudi kot ravnatelji glasbenih šol. Prvo nagrado je prejel tržaški Slovenec dr. Gojmir Demšar, dolgoletni ravnatelj šole Glasbene matice v Trstu. Gerbičeve nagrade podeljujejo še danes.

Jubilejno **20. Tekmovanje učencev in študentov glasbe Slovenije** je potekalo **marca 1991 v Ljubljani in na Vrhniki**, **21. tekmovanje** pa **marca 1992** v celoti na **Glasbeni šoli Celje**. Ker so posamezne glasbene šole po svojih zmožnostih organizirale tekmovanja in nismo v ZDGPS vedno prejeli tiskanih rezultatov tekmovanj iz drugih krajev Slovenije, sem na nasvet nekaterih glasbenikov leta 1990 napisal splošen predlog za ustanovitev Republiškega oddelka za

razvoj mladih talentov in organizacijo tekmovanj na umetnostnem področju. Predlagal sem sistem tekmovanj za glasbeno in baletno področje ter dodal pobudo za razvoj likovnega, gledališkega in filmskega področja. Po posvetovanjih s kolegi sem aprila 1991 podal drugi predlog, in sicer za ustanovitev Republiškega sveta za mlade glasbene in baletne talente ter mednarodno sodelovanje. Predlog sem že podrobneje razdelal. Po dolgotrajnih pogovorih, kje naj bi bil sedež sveta, smo v začetku leta 1992 na Ministrstvu za šolstvo in šport ustanovili Iniciativni odbor za ustanovitev Slovenskega sveta za mlade glasbene in baletne talente ter mednarodno sodelovanje, v katerem so bili predstavniki Ministrstva za šolstvo (Boštjan Zgonc, Franci Okorn), Ministrstva za kulturo (Milena Cerar, Jana Mlakar) in dva ravnateljja glasbenih šol (Ivan Marin in Janja Lovrenčič).

V začetku leta 1992 sem na štirih tipkanih straneh napisal Program za Slovenski glasbeni svet – Tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov in kot predsednik iniciativnega odbora za njegovo ustanovitev sklical prvo sejo na takratnem Republiškem sekretariatu za vzgojo in izobraževanje ter

telesno kulturo. Dne **24. junija 1992** sta minister Ministrstva za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber ter minister za kulturo Borut Šuklje podpisala Sklep o ustanovitvi **Sveta za glasbeno izobraževanje**. Za predsednika sveta je bil imenovan dirigent Marko Munih. Kot koordinator sveta sem 6. aprila 1992 sklical 1. sejo na Glasbeni šoli Vič - Rudnik v Ljubljani. Moj drugi predlog za delovanje Komisije Tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov in baletnih plesalcev je bil končno sprejet, vendar so iz komisije črtali baletne plesalce. Svet je imel tri komisije: **Komisijo za glasbena tekmovanja** s predsednikom Fedjo Ruplom, **Komisijo za sistemska vprašanja** s predsednico dr. Bredo Oblak in **Komisijo za štipendiranje** s predsednikom Marjanom Gabrijelčičem. Pri formiranju komisije so mi ponudili mesto sekretarja, in sicer na način, da bi bil še naprej polovično zaposlen kot učitelj flavte na Glasbeni šoli Franca Šturma, polovično pa bi opravljal delo sekretarja Komisije TEMSIG. Pisarno sem po zaslugi takratne ravnateljice Janje Lovrenčič dobil na Glasbeni šoli Vič - Rudnik. Svoje delo sem opravljal popolnoma samostojno z izkušnjami, ki sem jih dobil kot ustanovitelj Društva glasbenih pedagogov

Ljubljane, Zasavja in Notranjske (1977–1982) in kot dolgoletni predsednik ZDGPS (1982–1991). In seveda z mednarodnimi izkušnjami, saj sem med letoma 1979 in 2004 enkrat tedensko honorarno poučeval flavto na slovenski Glasbeni šoli na avstrijskem Koroškem s sedežem v Celovcu in bil med letoma 1986 in 1997 tudi njen pedagoški vodja. Junija 2022 je tako minilo trideset let od ustanovitve Komisije TEMSIG, prvo tekmovanje z novim nazivom in v novi organizacijski obliki pa je bilo leta 1993.

Januarja 1993 smo v okviru Komisije TEMSIG organizirali tudi **1. Natečaj mladih slovenskih skladateljev**. Žirijo za podelitev nagrad so sestavljali skladatelji Alojz Srebotnjak, Pavel Mihelčič in Ivo Petrič. Nagrade, tudi denarne, smo podelili v prostorih Društva slovenskih skladateljev.

22. Tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije je potekalo **od 16. do 23. aprila 1993 v Ljubljani in Velenju**. Koordiniral sem ga kot sekretar Komisije TEMSIG iz pisarne na Glasbeni šoli Vič - Rudnik v Ljubljani. Kot odgovorni urednik sem uredil 104-stransko programsko knjižico v nakladi 1.000 izvodov, v kateri so bili podatki o vseh tekmovalnih

disciplinah, tekmovalcih in žirijah, prvič so bili objavljeni tudi podatki in zemljevid članic Evropske zveze glasbenih tekmovanj za mladino – European union music competitions for Youth (EMCY). Objavil sem tudi seznam 22 mednarodnih tekmovanj mladih glasbenikov v Evropi. Predsednik Komisije TEMSIG je bil Fedja Rupel, predsednik častnega odbora tekmovanja je bil predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, podpredsednik pa minister za šolstvo dr. Slavko Gaber.

Na glasbenih šolah Velenje in Vič - Rudnik ter v Slovenski filharmoniji v Ljubljani smo organizirali štiri koncerte nagrajencev tekmovanja, 19. aprila 1993 pa sem na velenjski glasbeni šoli organiziral še Evropski koncert prvonagrajencev nacionalnih tekmovanj iz Avstrije, Belgije, Madžarske, Nemčije in Slovenije ter 22. aprila na Glasbeni šoli Slovenj Gradec še koncert violončelistke Claire Goldfarb in pianistke Catherine Galland iz Belgije. Po tekmovanju smo izdali tiskani bilten z vsemi rezultati tekmovanja in s seznamom prejemnikov posebnih nagrad, ki jih je podelilo deset organizacij.

Leta 1992 sem koreografu dr. Henriku Neubauerju predlagal, da v Sloveniji začnemo tudi z organizacijo tekmovanja mladih slovenskih baletnih plesalcev. **Od 26. do 28. novembra 1993** sva izpeljala **1. Tekmovanje mladih slovenskih baletnih plesalcev** v SNG Opera in balet Ljubljana – on kot predsednik organizacijskega odbora in jaz kot sekretar tekmovanja. Tekmovanje je bilo na dve leti izmenično v ljubljanski in mariborski operni hiši, kjer je bil predsednik organizacijskega odbora koreograf Iko Otrin. Sedmo baletno tekmovanje je bilo februarja 2005 v ljubljanski operi. Za vsako tekmovanje smo pripravili programsko knjižico s fotografijami tekmovalk in tekmovalcev. Po tekmovanjih smo organizirali koncertne nastope nagrajencev v obeh operah.

Ob 25-letnici tekmovanj smo februarja **leta 1996** izdali poseben **bilten** slovenskih glasbenih tekmovanj, v katerem sem zbral podatke o vseh 24 tekmovanjih (datum, kraj, tekmovalne discipline, število tekmovalcev, člani organizacijskih odborov), razen

za prvo tekmovanje leta 1972, o katerem ni podatkov. Istočasno smo v Mali dvorani Slovenske filharmonije organizirali **razstavo** s številnimi dokumenti o tekmovanjih. Na vseh 24 tekmovanjih je do tedaj tekmovalo 3.753 mladih slovenskih glasbenikov. Razstavili smo vse programske knjižice in plakate dotedanjih glasbenih tekmovanj, večjezične programe o treh Evropskih tekmovanjih mladih organistov v Ljubljani, o treh tekmovanjih baletnih plesalcev in o sodelovanju z evropsko zvezo EMCY, katere člani smo postali leta 1992. Nagovora za bilten sva napisala takratni predsednik Komisije TEMSIG Boris Šinigoj in podpisani. Razstavo je zelo dobro oblikoval arhitekt Marjan Loboda.

Uredil sem tudi tiskani bilten z vsemi rezultati **25. tekmovanja**, na katerem so bile naslednje discipline: petje, trobila, tolkala, harmonika, kitarški duo, komorne skupine z godali in klavirjem. V tem biltenu so ponatisnjene članki o tekmovanju iz dnevnika Delo (štirje članki), pa iz Slovenca ter Šolskih razgledov. Objavljen je tudi

koncertni list za **slavnostni koncert** ob 25-letnici tekmovanj, ki je bil 25. marca 1996 v Slovenski filharmoniji in na katerem je nastopilo deset naših vrhunskih glasbenikov.

Na **26. Tekmovanju mladih glasbenikov RS**, ki je potekalo od **18. do 22. marca 1997 v Ljubljani** za harfo, godala, kitaro in komorne skupine s pihalci, smo prvič organizirali tudi tekmovanje za orgle, in sicer v stolnici v **Mariboru**.

Tekmovanja med letoma **1998 in 2001**, to je od **27. do 30. tekmovanja** so bila vsa v **Ljubljani**. Predsednik Komisije TEMSIG je bil do leta 1999 Boris Šinigoj, krajši čas Slavko Goričar, nato pa Saša Potisk, ravnatelj Glasbene šole Vič - Rudnik. V vseh programskih knjižicah smo poleg celotnega programa tekmovanja objavili tudi program vsakoletnega Evropskega koncerta, ki je bil vedno v Slovenski filharmoniji.

Svoje delo sekretarja za tekmovanje TEMSIG sem vršil še na **32. Tekmovanju mladih glasbenikov**

RS, ki je bilo **od 20. do 23. marca 2003 v Ljubljani**. Poskrbel sem za nemoten potek tekmovanja ter za žirije. Skupaj s Francijem Okornom in predsednikom Komisije TEMSIG Sašo Potiskom smo uredili programsko knjižico tekmovanja. V Mali dvorani Slovenske filharmonije je 25. marca zvenel Evropski koncert, na katerem so sodelovali mladi glasbeniki iz Nemčije, Norveške in Slovenije; 26. marca 2003 pa smo organizirali koncert prvonagrajencev tekmovanja v Slovenski filharmoniji in 27. marca še v SGBŠ Maribor.

Vse stroške komisije TEMSIG je vsa leta financiralo Ministrstvo za šolstvo in šport in deloma tudi Ministrstvo za kulturo. Jaz sem poskrbel, poleg organizacije tekmovanj, tudi za vabila tujim članom žirij, organizacijo njihove nastanitve, obračune potnih stroškov in honorarjev. V žirijah so sodelovali ugledni profesorji iz Avstrije, Nemčije in Češke. Vsako leto smo zmagovalce naših tekmovanj pošiljali na mednarodna tekmovanja. Nato sem leta 2003 poslovanje predal Tomažu Sevšku.

Odprtje razstave ob 25-letnici tekmovanja TEMSIG,
Slovenska filharmonija 25. marca 1996
(vir: osebni arhiv Lovra Sodje)

Konferenca zveze EMCY, Sankt Peterburg novembra 2006
(vir: osebni arhiv Lovra Sodje)

Generalno zasedanje zveze EMCY,
Cankarjev dom v Ljubljani 18. oktobra 1992
(vir: osebni arhiv Lovra Sodje)

ZAMEJSKA GLASBENA AKTIVNOST IN SODELOVANJE V EVROPSKI ZVEZI GLASBENIH TEKMOVANJ ZA MLADINO (EUROPEAN UNION OF MUSIC COMPETITIONS FOR YOUTH – EMCY)

Leta 1979 sem začel enkrat tedensko poučevati flavto tudi Slovence na avstrijskem Koroškem, kot predsednik Društva glasbenih pedagogov Slovenije pa sem pridobival izkušnje pri organizaciji koncertov mladih glasbenikov po vsej Sloveniji. Pričel sem sodelovati tudi z zamejsko slovensko šolo Glasbene matice v Trstu. Na avstrijskem Koroškem do tedaj pravzaprav sploh ni obstajalo organizirano osnovnošolsko glasbeno izobraževanje, le na zasebni bazi. Zato sem začel pošiljati mlade Korošce na slovenska glasbena tekmovanja in celo na koncerte zamejskih glasbenih šol v Makedonijo. Tako se je počasi

širilo moje obzorje, kar me je spodbudilo k idejam in realizaciji še več mednarodnih povezav. Oktobra leta 1992 se je v Evropsko zvezo glasbenih tekmovanj za mladino EMCY vključilo tudi slovensko državno glasbeno tekmovanje TEMSIG. V nadaljevanju ponujam kronološki pregled pobud, pri katerih sem aktivno sodeloval.

Leta 1981 sem bil pobudnik **Srečanj mladih slovenskih glasbenikov treh dežel**: Furlanije - Julijske krajine, avstrijske Koroške in Slovenije. Skupaj z vodji slovenskih glasbenih šol v Trstu, Gorici in Celovcu (kjer sem na tamkajšnji Glasbeni šoli na

Lovro Sodja

Koroškem deloval med letoma 1986 in 1997 kot pedagoški vodja) ter z Zvezo društev glasbenih pedagogov Slovenije (ZDGPS) smo od 1981 do 2004 organizirali 22 srečanj. Potekala so v Ljubljani, Celovcu in koroškem Bilčovsu ter v Trstu in na Občinah. Kot sekretar Komisije TEMSIG sem bil še leta 2004 koordinator teh srečanj, ki so se preimenovala v **Srečanja obmejnih slovenskih glasbenih šol**.

Še preden je bilo tekmovanje TEMSIG sprejeto v evropsko zvezo EMCY, je bilo v Ljubljani Evropsko tekmovanje mladih organistov. Izvedbo sem spodbudil leta 1988 v dogovoru s takratnim direktorjem Cankarjevega doma Mitjo Rotovnikom. Priznani slovenski organist in profesor na Akademiji za glasbo Hubert Bergant iz Šempetra pri Gorici je bil takoj za in **14. oktobra 1989** smo na odličnih orglah v **Cankarjevem domu** pričeli s **1. Evropskim tekmovanjem za mlade organiste** v Ljubljani. Tekmovanje smo priredili pod okriljem Zveze

»18. oktobra 1992 je v Cankarjevem domu v Ljubljani ob 2. Evropskem tekmovanju za mlade organiste potekalo še generalno zasedanje združenja EMCY, na katerem so bila slovenska tekmovanja sprejeta v EMCY.«

organizacij glasbenih pedagogov Jugoslavije in ZDGP Slovenije (predhodnice današnje Zveze slovenskih glasbenih šol) ter Cankarjevim domom. Predsednik žirije je bil Hubert Bergant, njeni člani pa zelo ugledni organisti iz Avstrije, Madžarske, Nemčije in takratne Češkoslovaške. Podpisani sem vodil celotno tekmovanje, za orgle je poskrbel njihov skrbnik Saša Freljih - Mišo. Tekmovanja so se udeležili orglavci iz šestih evropskih držav. Nagovore v trijezični programski knjižici (slovensko, nemško, angleško) smo prispevali dr. Eckart Rohlf, generalni sekretar zveze EMCY iz Münchna, podpredsednik Skupščine SR Slovenije Aleksander Ravnikar, Hubert Bergant in

podpisani. Sredstva za tri lepe denarne nagrade so prispevali Ljubljanska banka, Zveza bank v Celovcu in Kulturna skupnost Slovenije, pet nagrad pa je predstavljala udeležba na orgelskih koncertih v Mariboru, Zagrebu in Nemčiji. Že novembra 1989 mi je Cankarjev dom omogočil udeležbo na generalnem zasedanju EMCY v Bruslju, kjer sem predstavil naše orgelsko tekmovanje in vse delegate povabil na 2. orgelsko tekmovanje leta 1992. Odzivi evropskih organistov, med drugim dolgoletnega organista dominikanske cerkve na Dunaju dr. Hansa Haselböcka in organistke Marie-Louise Langlais iz bazilike Sacre Coeur iz Pariza, so bili navdušujoči. Prva programska

knjižica, ki sva jo uredila s Sašem Frelihom, kot tudi vse ostale, je bila v treh jezikih – slovenščini, nemščini in angleščini.

18. oktobra 1992 je v Cankarjevem domu v Ljubljani ob **2. evropskem orgelskem tekmovanju** potekalo še **generalno zasedanje združenja EMCY**. Ob pozdravu državne sekretarke na Ministrstvu za šolstvo in šport Teje Valenčič sem za delegate EMCY pripravil referat o dotedanjih slovenskih glasbenih tekmovanjih. Na tem zasedanju so bila slovenska tekmovanja sprejeta v EMCY v dvojnem smislu: kot organizacija slovenskih glasbenih tekmovanj (TEMSIG) in kot Evropsko tekmovanje mladih organistov v Ljubljani novoustanovljeni skupini mednarodnih glasbenih tekmovanj. Kot zanimivost, delegate smo popeljali po Sloveniji, tudi v frančiškanski samostan na Kostanjevici nad Novo Gorico, kjer so se čudili grobu poslednjega francoskega kralja. Predsednik častnega odbora **3. orgelskega tekmovanja**, ki je bilo **od 1. do 8. julija 1995 v Cankarjevem domu**, je bil predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, član odbora je bil, poleg ministrov za šolstvo (dr. Slavko Gaber) in za kulturo (Sergij Pelhan) tudi nadškof

dr. Alojzij Šuštar, ki se je zelo zanimal za tekmovanje in je prišel na vse koncerte nagrajencev. V Cankarjevem domu smo organizirali še **4. in 5. orgelsko tekmovanje**, ki je bilo **od 3. do 7. septembra 2001**. Predsednica žirije je bila takrat Renata Bauer, ker je Hubert Bergant leta 1999 žal prekmalu preminil. **6. tekmovanje** smo **od 23. do 26. septembra 2004** organizirali na novih orglah v Slovenski filharmoniji. Podpisani sem vodil organizacijski odbor, tajnik je bil Tomaž Sevšek. Predsednik mednarodne žirije je bil dirigent Uroš Lajovic. **7. Evropsko tekmovanje mladih organistov** je, po mojem odhodu iz Komisije TEMSIG, **septembra 2007 v Slovenski filharmoniji** organiziral novi sekretar Komisije TEMSIG Tomaž Sevšek Šramel, ki je v uvodni besedi v programski knjižici tekmovanja zelo pozitivno označil moje delo za tekmovanje TEMSIG. Na koncertu nagrajencev tekmovanja v Slovenski filharmoniji sem kot član izvršnega odbora EMCY podelil priznanje enemu izmed nagrajencev.

Združenje EMCY sem namreč od bližje spoznal kot sodelujoč v več organih organizacije. Med letoma 2002 in 2004 sem bil član finančno-nadzorne komisije EMCY skupaj z avstrijskim

kolegom Walterjem Meixnerjem. Na sedežu EMCY v Münchnu sva pregledala finančno poslovanje zveze. O finančnem stanju zveze EMCY sem na vabilo njenega predsednika Hansa Petra Pairota poročal na generalnem zasedanju EMCY, ki je bilo decembra 2000 v Chipioni v Španiji.

Oktober 2002 sem bil na generalnem zasedanju EMCY v španskem mestu Altea izvoljen za člana petčlanskega izvršnega odbora EMCY skupaj z italijansko predstavnicco Fiorello Fotti. Poleg predsednika EMCY Hansa Petra Pairota in generalnega sekretarja dr. Eckarta Rohlfsa (oba iz Münchna) je bil v odboru še Katalonec dr. Jordi Roch. Z menoj je bil v Altei tudi tedanji predsednik Komisije TEMSIG Saša Potisk.

Kot člana izvršnega odbora EMCY me je odbor pošiljal na razna tekmovanja, kjer sem predstavljal evropsko združenje EMCY. Tako sem junija 2004 obiskal mednarodno tekmovanje Ohridski biseri v Ohridu. Leta 2005 sem kot delegat obiskal mednarodni koncert v Beogradu, pridružil se mi je Franci Okorn z Ministrstva za šolstvo. Maja 2006 sem obiskal mednarodno glasbeno tekmovanje v Prištini. Potrudil sem

se in v pozdravu publikii dva stavka, poleg v angleščini, spregovoril tudi v albanščini. Julija 2004 je bila na Bledu v okviru mednarodnega tekmovanja za violo in violino prva seja izvršnega odbora EMCY v Sloveniji.

Julija 2007 sem v vlogi delegata EMCY na mednarodnem tekmovanju za violino na Bledu (vodil ga je naš violinist Jernej Brenc) podelil nagrado violistki Lee Seungwon. O vseh teh obiskih sem vedno poslal pisno poročilo vodstvu EMCY, ki so bila vsa ugodno sprejeta. Član izvršnega odbora EMCY dr. Jordi Roch je v nekem poročilu za evropsko združenje zapisal: »Sodjeva sposobnost povezovanja vzhodnoevropskih glasbenih tokov s postulati zahodne Evrope je bila naravnost preročna, saj smo po pičlih nekaj letih lahko priča stapljanju obojega v enoten tok velikanskega dosega. Profesor Lovro Sodja opravlja svoje delo z ljubeznijo in navdušenjem.« (Citati je objavljen tudi na hrbtini strani moje knjige »Glasba, ples in gore«.)

Novembra 2006 je bilo generalno zasedanje EMCY v Sankt Peterburgu v Rusiji. S seboj sem povabil Tomaža Sevška. To je bilo moje zadnje zasedanje EMCY, čeprav sem bil še

vedno član izvršnega odbora. Še danes spremljam delovanje zveze ob rednem prejemanju njenih obvestil.

Kot sekretar Komisije TEMSIG sem v evropskem združenju EMCY skrbel tudi za vključevanje mladih slovenskih nadarjenih glasbenikov na razna evropska glasbena tekmovanja in seminarje. 17-letni klarinetist Mate Bekavac je leta 1994 zmagal na tekmovanju v Lizboni na Portugalskem in prejel tudi nov instrument klarinet. Saksofonistka Betka Bizjak Kotnik je leta 1996 na tekmovanju v Luxemburgu prejela 2. nagrado. Violončelistko Karmen Pečar sem leta 1998 peljal na evropsko tekmovanje v Oslo, kjer pa (še) ni prejela nagrade. Sicer smo pa po sklepih odbora Komisije TEMSIG, ki je potrjeval vsa ta potovanja naših glasbenikov, pošiljali prvonagrajence slovenskih tekmovanj tudi na koncerte nagrajencev tekmovanj v Avstrijo, Nemčijo, Švico in na Norveško.

Več sto člankov je o nastopih slovenskih glasbenikov objavljenih v slovenskih in tujih medijih, veliko besedil zanje sem prispeval tudi sam. Povzetki vseh člankov so objavljeni v zborniku Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva »Enotni slovenski

kulturni prostor v besedi in sliki, Regija Alpe-Jadran, 1957–2019«. Veliko smo in so o slovenskih tekmovanjih pisali tudi koroški slovenski tedniki, ko je prvi koroški Slovenec tekmoval na slovenskem državnem tekmovanju.

Večino teh mojih dejavnosti sem popisal v svoji slovensko-angleški knjigi »Mladi slovenski glasbeniki v Evropi – Young Slovenian Musicians in Europe«, ki je izšla v slovenskem in angleškem jeziku leta 2006 pri založbi Družina v Ljubljani. Mnogo teh dejavnosti omenjam tudi v svoji avtobiografiji »Glasba, ples in gore«, ki je izšla leta 2015 pri Mladinski knjigi v Ljubljani in se nahaja tudi v bavarski državni knjižnici v Nemčiji.

SLOVENIAN ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS
President

SLOVENSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI IN UMETNOSTI
Predsednik

Spoštovani gospod
prof. Lovro Sodja
Sekretar TEMSIG
Emonska 20
1000 Ljubljana

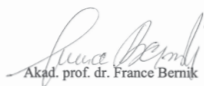
19. februarja 1999

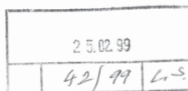
Spoštovani gospod profesor,

Prejel sem Vaše prijazno pismo, v katerem me vabite k sodelovanju v častnem odboru 28. tekmovanja mladih glasbenikov Republike Slovenije, ki bo od 26. do 28. marca letos v Ljubljani.

Sporočam Vam, da sprejemam članstvo v častnem odboru tega tekmovanja in se Vam zahvaljujem za zaupanje.

Pozdravljam Vas z najboljšimi željami.

Akad. prof. dr. France Bernik

SLOVENSKO
NARODNO
GLEDALIŠČE
MARIBOR, p. o.
62001 MARIBOR, SLOVENSKA 27
POŠTNI PREDAL 40
TELEFONSKA CENTRALA (062) 21-461

ZVEZA DRUŠTEV GLASBENIH
PEDAGOGOVI
SLOVENIJE
L j u b l j a n a
Celovška 98

ŠTEVILKA:

DATUM: 9. 1. 1987

Spoštovani!

Potrujem vam sodelovanje v žiriji za ORKESTRE na XVI. tekmovanju učencev in študentov glasbe Slovenije v času od 11. do 15. marca 1987.

S tovariškimi pozdravi in lepo pozdravljeni!

Stane Jurgec, mgr

Dopis Staneta Jurgeca (vir: AS 1600, t. e. 3, a. e. 8/1)

Oci Bertonec
Hrebovska 12
Domžale

Domžale, 22. 1. 87

Spoštovani,

oporočam Vam, da se
z veseljem odzivam Vašemu pove-
bilo, da kot član žirije, sodelujem
na tekmovanju v Velenju.

S spoštovanjem

Oci Bertonec

ДОПИСНИЦА-ДОПИСИ
ПОШТЕНСКА КАРТИ

Тн.

prof. L. Soolja

Zveza društva glasb. pedagogov S.L.

01000

ПОШТЕНСКА KAPТИ ПОСЛАНА БЕЗ ПЛАЌА

Ljubljana

Celovška 98

Ljubljana, 25.1.82.

Spoštovani tov. predavnik!

Čul se zaradi zadržanosti in obveznosti
na delovnem mestu, ne morem
odzvati Vašemu prijetnemu povabilu,
ke sodelovanju v strokovni žuriji na
XI. Skuporavju učencu in študentov
glasbe Slovenije v Ljubljani od 18 do 20
marca 82.

Tovariško Vas pozdravljem!

Marko Muniha

SPOMINI NA DELOVANJE V ZVEZI SLOVENSКИH GLASBENIH ŠOL MED LETOMA 1995 IN 2010

Moje najbolj kreativno obdobje delovanja v Zvezi slovenskih glasbenih šol je bil čas predsedovanja zvezi in Komisiji TEMSIG. Leta 1999 pa sem bil s strani Evropske zveze glasbenih šol (EMU) izvoljen v predsedstvo, v katerem sem deloval do leta 2010. Pomenilo mi je potrditev dobrega dela v zvezi in s tem so se odprle možnosti večjega sodelovanja Zveze slovenskih glasbenih šol s krovno evropsko organizacijo.

V času mojega delovanja smo se s kolegi trudili, da bi izboljšali raven tekmovanja z bolj tehtnim izborom žirantov v smislu usposobljenosti in strokovnosti ter se s tem izognili parcialnim interesom določenih

glasbenih in baletnih krogov. Posebno skrb smo posvetili baletnemu tekmovanju, čeprav smo tu naleteli na največje težave. Vedno je bil v Slovenji trend, da se nasprotuje tistemu, ki skuša v določeni smeri urediti stvari, da bi delo lahko potekalo nemoteno. To se je dogajalo na vseh področjih tekmovanja, tako pri instrumentalnih in pevskih kot pri baletnih disciplinah. Zato smo nemalo dela vložili v pridobitev tujih žirantov za tekmovanja, saj smo s sodelavci ugotavljali, da lahko samo ocenjevalci iz tujine v povezavi s slovenskimi vrhunskimi glasbeniki doprinesejo k višji kakovosti tekmovanja, kljub že sicer zaviljivi kakovostni ravni tekmovanja.

Viktor Zadnik

»V evropskih orkestrih danes sodeluje izredno veliko število naših glasbenikov, na kar smo lahko izjemno ponosni.«

Kot član predsedstva Evropske zveze glasbenih šol sem imel tako možnost našo vrhunsko dejavnost predstaviti širši evropski javnosti. Izkazalo se je, da smo na glasbenem področju v marsičem na precej višji ravni kot marsikatera evropska država. Še danes sem mnenja, da bi lahko dosegli več, če bi bilo v Sloveniji manj nevoščljivosti in več sodelovanja ter pripravljenosti pomagati razširiti dejavnost, ne pa vztrajati pri lastnih včasih nerazumljivih odločitvah.

V času mojega mandata smo v Sloveniji trikrat gostili predsedstvo Evropske zveze glasbenih šol in tako na najboljši možen način predstavili izjemne dosežke naših učencev.

Sprejem vseh sedmih članov predsedstva evropskega združenja na Ministrstvu za šolstvo pa je pripomogel tudi k uveljavitvi, prepoznavnosti in pomembnosti javnega glasbenega sistema v očeh naših odločevalcev.

V evropskih orkestrih danes sodeluje izredno veliko število naših glasbenikov, na kar smo lahko izjemno

ponosni, saj je to dokaz dobrega dela in visoke strokovnosti vseh, ki sodelujejo v procesu glasbenega šolstva.

Rad bi se zahvalil vsem sodelavcem, ki so v takratnem času sodelovali z menoj kot predsednikom, saj bi brez njihove pomoči težko izpeljal vse projekte, ki so mi bili zaupani.

**30. TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Regijska tekmovanja: od 2.-4. marca 2001

30. DRŽAVNO TEKMOVANJE: Ljubljana, 29. marca - 1. aprila 2001

TEKMOVALNI PROGRAM

**KOMORNE SKUPINE S TROBILI –
KVARTET POZAVN**

SPLOŠNA DOLOČILA:

1. Vse kopije izvajanih skladb mora skupina na zahtevo predložiti žiriji.
2. Komisija lahko prekine kandidata, če prekorači predpisano minutažo.
3. Vse skladbe se izvajajo brez repetacij, razen pri skladbah, kjer je repetacija izrecno predpisana.
4. Vse skladbe je obvezno igrati iz tiskanih not
5. Pri starosti velja koledarsko leto
6. Rok za prijave na regijsko tekmovanje: **12.01.2001**

I. KATEGORIJA - povprečna starost skupine: do 15 let
- trajanje programa: do 10 minut

PROGRAM: dve skladbi po lastni izbiri iz dveh različnih stilnih obdobij v okviru minutaže

II. KATEGORIJA - povprečna starost skupine: do 19 let
- trajanje programa: od 10 do 15 minut

1. Obvezna skladba: W.A.Mozart (priređil A. Kolbl): Ave verum, Ed. Hartman d.o.o., Maribor
2. Ena skladba po izbiri, po možnosti slovenskega avtorja v okviru minutaže

III. KATEGORIJA - povprečna starost skupine: do 24 let
- trajanje programa: od 20 do 25 minut

1. Obvezna skladba: G. Gerschwin: A. Portrait, Ed. Marc Reift EMR 426
2. Ena ciklična skladba v celoti v okviru minutaže

Program je sestavil: prof. Albert Kolbl

Izsek iz tekmovalnega programa za kvartet pozavn
na 30. tekmovanju (vir: AS 1600, t. e. 13, a. e. 18/1)

SVET ZA GLASBENO IZOBRAŽEVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE
TEKMOVANJA MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV /TEMSIG/
26. TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV REPUBLIKE SLOVENIJE
Ljubljana, 18. - 22. marca 1997

VIOLA

KATEGORIJA I.a - roj. l. 1986 in pozneje
- trajanje programa do 8 minut

1. Obvezna skladba: A. Gedike: Uspavanka (note v pisarni TEMSIG)
2. Skladba po lastnem izboru v okviru minutaže

KATEGORIJA I.b - roj. l. 1984 in 1985
- trajanje programa do 10 minut

1. Obvezna skladba: Dussek: Menuett (note v pisarni TEMSIG)
2. Skladba po lastnem izboru v okviru minutaže

KATEGORIJA I.c - roj. l. 1982 in 1983
- trajanje programa do 12 minut

1. Obvezna skladba: G. F. Händel: Sonata v C-duru, 2.st., Allegro
(Ed. Budapest Music for viola. z. 12846)
2. Skladba po lastnem izboru v okviru minutaže

Izsek iz propozicij za violo za 26. tekmovanje
(vir: AS 1600, t. e. 13, a. e. 17/1)

SVET ZA GLASBENO IZOBRAŽEVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE
TEKMOVANJA MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV /TEMSIG/
27. TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV REPUBLIKE SLOVENIJE
Ljubljana, marec 1998

PETJE

I. KATEGORIJA: ženske rojene leta 1978 in mlajše (do 20 let)
moški rojeni leta 1976 in mlajši (do 22 let)

II.a KATEGORIJA: ženske rojene leta 1976 in mlajše (do 22 let)
moški rojeni leta 1974 in mlajši (do 24 let)

II.b KATEGORIJA: ženske rojene leta 1974 in mlajše (do 24 let)
moški rojeni leta 1972 in mlajši (do 26 let)

III.a KATEGORIJA: ženske rojene leta 1972 in mlajše (do 26 let)
moški rojeni leta 1970 in mlajši (do 28 let)

III.b KATEGORIJA: ženske rojene leta 1970 in mlajše (do 28 let)
moški rojeni leta 1968 in mlajši (do 30 let)

Izsek iz propozicij za petje za 27. tekmovanje
(vir: AS 1600, t. e. 13, a. e. 18/1)

0 6. 10. 99		
197/99	45.	

Svet za glasbeno izobraževanje
Republike Slovenije (ZEMSIK)

Emuškova do
1000 LJUBLJANA

Ljubljana, 5. ~~X.~~ 1999

Štastobani!

Z ozirom na Vaš dopis z dne 24. IX. 99
vam predstavljam sporočava naslednje obveznih
oblasti za be kategorije (biološko):

- I.a - J. KUFFNER Polka (Mladi čelist II, D25)
- I.b - A. VIVALDI Sonata v e-molu, 2. stavek (Allegro)
- I.c - J.S. BACH Gigue iz 1. suite v G duru
- II.a - Prokofjev - Pjatigorski Končevica za čelo solo
- II.b - ~~Prokofjev~~ Boccherini (International Music Company, New York) -
Sonata v G duru, 2. st. (Allegro alla Militaire)

- III.a - A. DVORAK - Rondo
- III.b - L. van Beethoven - Sonata op. 69 v A duru, 3. int. stavek

Številjama se, da ostanejo določili ista kot pred
treh leti (na fauet).

z lepimi pozdravi

Miri Thurman
(CIRIL ŠKERJANEC)

M. Lorenz
(MATIJA LORENZ)

TEKMOVANJE MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV PRAZNUJE 50 LET

Tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov se je začelo v bivši državi in potekalo na republiškem nivoju, prvonagrajenci pa so zatem lahko tekmovali na zveznem tekmovanju, ki se je odvijalo v eni izmed takratnih republik.

Po osamosvojitvi Slovenije se je tekmovanje nadaljevalo v podobni obliki, v kakršni se odvija še dandanes. Zajemalo je vse tri stopnje izobraževalnega sistema. Osnovno, srednjo in visoko stopnjo.

Glede na dejstvo, da v državi takrat, kakor tudi še sedaj, regije niso uradno opredeljene, je Komisija TEMSIG

prevzela sistem regij, ki so bile že uveljavljene v Zvezi slovenskih glasbenih šol (ZSGŠ). Vsi ravnatelji in učitelji s tem niso soglašali, saj so iz regij med drugim prihajali na državno tekmovanje tekmovalci nižjega nivoja in s tem zasedli mesta »boljšim« učencem. Franci Okorn, ki je bil na Ministrstvu za šolstvo zadolžen za glasbeno šolstvo, je zagovarjal ta sistem, saj naj bi tekmovanje v takšni sestavi vplivalo na rast kakovosti poučevanja v regijah, ki so bile že tako materialno in kadrovske podhranjene. V tem sem ga popolnoma podpiral in se z njim v celoti strinjal, in prav zares so na tekmovanjih začeli zmagovati tekmovalci iz vseh regij po Sloveniji.

Anton Savnik

»Glasbena tekmovanja so nedvomno dragocena izkušnja pri uveljavljanju v družbi, grajenju samopodobe in samozavesti.«

Z ustanovitvijo ministrstva, pristojnega za šolstvo, v novi, mladi državi je le-to finančno podprlo ustanovitev samostojne tekmovalne Komisije TEMSIG. V tem obdobju je pri formiranju sodobnega sistema glasbenega izobraževanja, katerega del je med drugim tudi tekmovanje TEMSIG, odločilno vlogo prevzel Franci Okorn, zato je ga upravičeno lahko imenujemo za očeta sodobnega glasbenega izobraževanja osnovne in srednje stopnje v Sloveniji. Leta 2009 je bila s spremembami predpisov Komisija TEMSIG izločena iz ministrstva, zato jo je pod svoje okrilje vzela Zveza slovenskih glasbenih šol. Financiranje komisije oziroma

tekmovanja TEMSIG je nato potekalo na podlagi republiških razpisov.

V naslednjih letih in vsaj do mojega zadnjega mandata leta 2013 se je sodelovanje med zvezo in Komisijo TEMSIG močno poglobilo. Urejala in usklajevala so se regijska in državna pravila tekmovanj, ki so bila dostikrat neskladna do dokončne rešitve, ko so se za celotno tekmovanje postavila enotna pravila. Pravila smo želeli čim bolj skržiti in okrniti, saj so na tak način dosti bolj pregledna in jasna. Vsekakor velja poudariti, da je bilo sodelovanje s tedanjim predsednikom Komisije TEMSIG Simonom Mlakarjem izjemno plodno.

Veliko pozornost smo posvečali tudi razpisom tekmovanj, ker so propozicije lahko med drugim dopuščale prostor za različne interpretacije. Primer dveh tekmovalk na regijskem tekmovanju v Črnomlju, ko sta obe osvojili najboljši rezultat, na državnem tekmovanju v Mariboru pa sta bili zatem diskvalificirani zaradi napačne skladbe, je le ena izmed tovrstnih zgodb. Še vedno mislim in menim, da so propozicije žal takrat dopuščale dvoumno razlago.

Pravila tekmovanj so bila tudi pri

starših tekmovalcev večkrat narobe razumljena. Na državnem tekmovanju za violino na Glasbeni šoli Ljubljana Vič - Rudnik leta 2001 sva z ravnateljem stala v preddverju šole pred dvorano, v kateri je potekalo tekmovanje. Nenadoma sva zaslišala gromozanski tresk in sprva mislila, da je potres. Nakar sva ugotovila, da temu ni tako. Hrup in trušč je z glasnim loputom težkih, izoliranih vrat povzročil razočaran oče enega izmed tekmovalcev, ki je v besu zapustil dvorano, ker je žirija le-tega zaradi predolge minutaže prekinila.

Pri organizaciji tekmovanja TEMSIG smo si med drugim tudi prizadevali, da žiranti niso imeli svojih učencev ali sorodnikov med tekmovalci. V regijah smo uspeli to rešiti na način imenovanja žirantov iz drugih regij. Tudi na državnem tekmovanju z izbiro žirije nismo imeli večjih težav, zato je namestnikov žirantov pravzaprav nismo potrebovali. Dobro se spomnim primera z državnega violinskega tekmovanja, na katerem se je učitelj žirant izločil iz žirije, takoj zatem pa smo ga zagledali na odru uglaševati violino svojemu učencu. Vprašanje o pravičnosti medsebojnega ocenjevanja se tukaj žal poraja samo.

Ker so bila državna tekmovanja organizirana v Ljubljani in Mariboru in so bile zaradi tega glasbene šole organizatorke preobremenjene, je bila sprejeta odločitev, da se organizacija državnih tekmovanj na tri leta seli po regijah.

V obdobju od 1994 do 2002 sem se udeležil veliko tekmovanj tudi v tujini. V Italiji, na Češkoslovaškem, pa v Zagrebu in Beogradu, da omenim le nekatera, in si tako pridobil veliko izkušenj.

Med drugim sem bil večkrat tudi sam žirant na regijskih tekmovanjih. V Škofji Loki sem bil predsednik žirije za trobila in po razglasitvi rezultatov je želel z menoj govoriti eden izmed učiteljev, ki ga je zanimalo, zakaj je bil njegov učenec slabše ocenjen. Pojasnil sem mu, da je bil učenčev tekmovalni program žal tako kratek, da z njim ni imel možnosti pokazati niti najosnovnejših muzikalnih prvin. Zatorej ga žal nismo mogli oceniti z dobrim rezultatom.

Zakaj sploh glasbeno tekmovanje? Kakšen pomen ima? Zakaj mlade ljudi izpostavljati dodatnemu stresu?

Prvič sem se tekmovanja s svojim učencem udeležil leta 1982 v Mariboru. Takrat mi je v Glasbeni šoli Ljubljana Moste - Polje vodja oddelka za pihala in trobila preprosto dejala: »Savnik, s svojim učencem boš tekmoval!« In tudi sem. Dosegla sva dober rezultat, kar je bila več kot dragocena izkušnja za oba. Svoje zadnje tekmovanje z učencem sem zaključil na državnem tekmovanju v Postojni leta 2014.

V času svojega 28-letnega ravnateljstva v glasbeni šoli sem večkrat nalletel na starše otrok, ki so ob vpisu v glasbeno šolo želeli, da bi se njihov otrok učil glasbe samo zase, da se rajši ne bi udeleževal nastopov, tekmovanj ipd. Vsakdo se uči glasbe zase, ampak vendarle tudi za druge. Glasba je bila ustvarjena za vse človeštvo, za javno uporabo in izvajanje. Je univerzalni jezik, ki ga lahko razume in dojema vsak in vsakdo na svoj način. Je brez meja, restrikcij in bo živela naprej še dolgo za nami.

Vsekakor drži, da je glasbeno tekmovanje do neke mere stresno, toda s takšnimi in drugačnimi izzivi se bodo mladi ljudje na svoji življenjski poti neprestano soočali. Glasbena tekmovanja so nedvomno dragocena

izkušnja pri uveljavljanju v družbi, grajenju samopodobe in samozavesti. Naša življenja so podobna tekmovanjem, ki nas neprestano učijo in oblikujejo. Še posebej so tekmovanja pomemben del poti tistih, ki bodo z glasbenim izobraževanjem nadaljevali in se podali v profesionalne vode. Ti mladi glasbeniki bodo primorani »tekmovati« na sprejemnih izpitih na glasbene ustanove in kasneje na avdicijah za mesta v profesionalnih in poklicnih orkestrih in ansamblih. Poklicni glasbenik takorekoč tekmuje vse življenje. Pa bodisi s seboj ali z drugimi.

Glasbeno tekmovanje TEMSIG, kakor tudi glasbeno izobraževanje v Sloveniji, dosegata visoke standarde in kakovost, ki je primerljiva s tujino ali jo celo na določenih ravneh presega. Tekmovanja se udeležujejo najboljši učenci iz cele države, zato je tekmovanje pomembno tudi za učitelje, saj se na takšen način soočajo in primerjajo svoje znanje z drugimi in spoznavajo, kje je še potrebna nadgradnja.

Najboljši tekmovalci se že kot mladi, perspektivni glasbeniki vključujejo v glasbeno življenje in bogatijo slovensko kulturno umetniško življenje,

medtem ko se njihovi učitelji uveljavljajo v glasbeno izobraževalnih sredinah v našem prostoru.

Tekmovanje mladih glasbenikov RS TEMSIG ima poleg tega tudi izjemno močno povezovalno noto, saj povezuje slovensko zamejsko skupnost z matično državo. Mladim zamejskim glasbenikom omogoča udeležbo na tekmovanjih v Sloveniji, jih povezuje z matično državo, krepi njihovo pripadnost in nacionalno samozavest in nenazadnje bogati naš kulturni prostor in glasbeno dediščino.

S U P I J

P R A V I L A
TAKMIČENJA UČENIKA MUZIČKIH ŠKOLA JUGOSLAVIJE

Član 1.

Takmičenje učenika muzičkih škola Jugoslavije, u daljem tekstu Takmičenje, organizuje Savez udruženja muzičkih pedagoga Jugoslavije u saradnji sa Republičkim zajednicama obrazovanja, Republičkim zajednicama kulture, Republičkim zajednicama muzičkih škola i Muzičkom omladinom Jugoslavije.

Član 2.

Cilj Takmičenja je:

- otkrivanje izrazito obdarenih učenika,
- pružanje podrške nagrađenim učenicima u njihovom daljem školovanju i profesionalnoj orijentaciji i
- razmena pedagoških iskustava u negovanju budućih muzičara - izvođača.

Član 3.

Takmičenje najboljih učenika muzičkih škola Jugoslavije organizuje se kao trajna manifestacija u okviru sistema muzičkog školstva.

Član 4.

Takmičenje obuhvata sledeće discipline: gudačke i duvačke instrumente, klavir, harmoniku, solo pjevanje, gitaru, kamerne ansamble, orkestre i horove.

Član 5.

Takmičenje se održava bijenalno za određenu grupu disciplina: jedne godine za gudačke i duvačke instrumente, instrumentalne kamerne ansamble i orkestre, a sledeće godine za klavir, gitaru, harmoniku, solo pjevanje, vokalne kamerne sastave i horove. Izuzetno, novembra 1971. god. povodom proslave 30-godišnjice Revolucije. Takmičenje će obuhvatiti sve discipline.

Član 6.

Organi Takmičenja su:

- a) Savet Takmičenja, čiji je predsednik predsednik Upravnog odbora Saveza UMF Jugoslavije a članovi predsednici upravnih odbora Republičkih udruženja muzičkih pedagoga.

Član 27.

Objavljivanje rezultata Takmičenja vrši se na završnoj svečanosti.

Član 28.

Nagrađeni kandidati koji budu određeni za sviranje na završnim koncertima i snimanjima moraju da odgovore ovoj obavezi i nemaju pravo na materijalnu naknadu.

Član 29.

Ovaj Pravilnik usvojen je na sjednici Upravnog odbora Saveza udruženja muzičkih pedagoga Jugoslavije od 27.II 1971.godine i dopunjen na sjednici Upravnog odbora Saveza UMFJ od 18.IX 1971.godine.

Generalni sekretar,
Saveza UMFJ
Prof.Bojana Dunderski,s.r.

Predsjednik Upravnog
odbora Saveza UMF
Jugoslavije,
Prof.Vladimir Kranjčević, s.r.

4. Člen

POKROVITELJ:
Milan Kučan, predsednik Republike Slovenije

ČASTNI ODBOR:

predsednik: Milan Kučan, predsednik Republike Slovenije

Člani častnega odbora:

Minister za šolstvo in šport, minister za kulturo, državni sekretar za Slovence po svetu, predsednik SAZU, predsednik Sveta za glasbeno izobraževanje Republike Slovenije, predsednik Sveta za kulturo Republike Slovenije, generalni direktor RTV Slovenije, župan mesta Ljubljane, predsednik TEMSIG-a, dekan Akademije za glasbo, umetniški vodja Slovenske filharmonije, generalni direktor Cankarjevega doma, direktor Festivala in predsednik Glasbene mladine Slovenije, Društva slovenskih skladateljev, Društva glasbenih umetnikov Slovenije in Glasbene mladine ljubljanske.

SVET TEKMOVANJA: Svet tekmovanja je petčlanski. Imenuje ga Komisija za glasbena tekmovanja.

ORGANIZACIJSKI ODBOR: tekmovanje vodi predsednik tekmovanja, s sodelovanjem vodij tekmovanj na posameznih lokacijah. Ostale člane organizacijskega odbora predlagajo vodje tekmovanj.

5. Člen

Orgarnizatorji 25. tekmovanja mladih glasbenikov Republike Slovenije so: TEMSIG, SGBŠ Ljubljana, Glasbena šola Vič - Rudnik Ljubljana in Slovenska filharmonija.

Orgarnizator se obvezuje:

- da bo kril vse orgarnizacijske stroške tekmovanja in stroške za realizacijo tekmovanja
- da bo rezerviral prenočišča članom žirij in Sveta tekmovanja ter gostom iz tujine
- da bo članom žirij kril potne stroške, stroške bivanja in honorar za njihovo delo po pogodbi

6. Člen

Na tekmovanje se lahko prijavijo vsi, ki ustrezajo razpisnim pogojem.

Prijavnica vsebuje: osebne podatke tekmovalca (komorne skupine) s točnimi rojstnimi podatki, šolo in disciplino, v kateri tekmuje, kategorijo, ime učitelja oz. mentorja in korepetitorja. Prijavi je potrebno priložiti izpisok iz rojstne matične knjige in za tekmovalce, ki se ne izobražujejo v eni od slovenskih glasbenih šol ali Akademiji za glasbo, tudi potrdilo o državljanstvu ter kopijo nakazila o plačilu kotizacije. Podpisniki s svojim podpisom jamčijo za točnost podatkov.

Nepopolne in prepozno prispеле prijave se ne upoštevajo.

POSLOVNIK O DELU ŽIRIJE

NA 33. TEKMOVANJU MLADIH GLASBENIKOV REPUBLIKE SLOVENIJE

1. Sestava žirije

Žirijo za posamezno disciplino praviloma sestavljajo trije ugledni glasbeniki - predsednik in dva člana, od tega je praviloma vsaj en član iz tujine, ki so med seboj enakovredni.

Člani žirije ne smejo imeti med tekmovalci v disciplini oziroma kategoriji, ki jo ocenjujejo, svojih učencev ali sorodnikov na tem državnem tekmovanju.

2. Podlaga za delo

Člani žirije se morajo na prvem sestanku neposredno pred začetkom tekmovanja seznaniti s Pravili tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov in baletnih plesalcev in tem Poslovnikom.

Člani žirije so dolžni upoštevati omenjena pravila in poslovnik o delu žirije ter urnik razporeda tekmovanj in sej žirije.

3. Predsednik žirije

- pred začetkom tekmovanja preveri, ali so navzoči vsi člani žirije in ali so pogoji za delo žirije zadovoljivi,
- se pred začetkom tekmovanja dogovori s člani žirije za kriterije ocenjevanja,
- vodi delo žirije med ocenjevanjem
- sam ali skupaj s člani žirije odloča o nagradah oziroma o končnem vrstnem redu tistih tekmovalcev, ki dosežejo enako število točk,
- preveri rezultate in podpiše objavo rezultatov tekmovanja,
- podpiše listine o nagradi, plaketi oziroma priznanju tekmovalcu – solistu ali komorni skupini za udeležbo na državnem tekmovanju,
- skupaj z organizacijskim odborom odloča o nastopajočih na zaključnih koncertih in o podelitvi posebnih nagrad,
- po končanem tekmovanju skupaj z ostalimi člani žirije napiše zapisnik o delu žirije, v katerem navede strokovno oceno tekmovanja, opozori na na morebitne slabosti in dobre rešitve ter navede tudi konkretne predloge za naslednja tekmovanja,
- lahko sodeluje na uradni razglasitvi dosežkov tekmovalcev in jim čestita oziroma izroči nagrade, plakete in priznanja.

TEKMOVANJE TEMSIG – ZIBELKA TALENTOV

Ob tako častitljivi obletnici našega nacionalnega tekmovanja se moramo zavedati tudi njegovega pomena in vseh organizacijskih izzivov, ki jih zahteva. Sodelovanje pri organizaciji nam je prineslo ogromno izkušenj, ki jih bomo prenesli tudi na druga področja. Velikokrat samo zakulisje organizacije, od razpisa do izvedbe, ne postreže z jasno sliko, je pa za samo izvedbo ogromnega pomena. Omeniti moram dolgoletno delo mentorjev z mladimi tekmovalci, da se sploh lahko udeležijo tekmovanja, ki je (si upam trditi) na zelo visoki ravni – pogosto tudi prekaša marsikatero mednarodno tekmovanje.

Mladi tekmovalci in njihov entuziazem nas velikokrat presenetijo,

vendar ne razočarajo. Raven izvedbe tekmovalnega programa se vsako leto zvišuje, zato moramo biti ponosni na vse, ki delujejo v vzgoji in izobraževanju.

V »našem« obdobju med letoma 2012 in 2018 so s strani strokovne javnosti stalno prihajale pobude za nadgradnjo izpeljave, kakor tudi vsebinske dopolnitve v smislu novih disciplin in kategorij. Hvaležno smo jih sprejemali in na podlagi argumentiranih predlogov vpeljali spremembe.

Uvedbi nove discipline citre je botrovalo dejstvo, da so citre (ljudski inštrument) že dolgo del javno veljavnega učnega načrta in je bila uvedba nujno potrebna. Glede na naše poslanstvo

Simon Mlakar

»Raven izvedbe tekmovalnega programa se vsako leto zvišuje, zato moramo biti ponosni na vse, ki delujejo v vzgoji in izobraževanju.«

javnega izobraževanja, sta bili naslednji na vrsti disciplini diatonična harmonika in tamburica.

Naslednja nova disciplina je bila jazz solo. Tukaj ni bilo pričakovati velikega števila tekmovalcev, sigurno pa je vplivalo, da se v nabor orkester, ki jih izvajajo osnovne glasbene šole, doda tudi jazz band. Posledično je temu sledila tudi uvedba dodatne discipline komorne skupine jazz. Pri kategorijah je, na podlagi analize komornih skupin, prišlo do dodatne kategorije v I. kategoriji, ki je do tedaj vključevala tekmovalce do povprečne starosti 15 let. Le-to se je razdelilo na kategoriji I. a (povprečna starost do 12 let) in I. b (povprečna starost do 15 let). Novi pedagoški pristopi in tudi materialni

pogoji so prinesli tudi dopolnitev discipline pozavna za najmlajše, in sicer I. a kategorijo. S tem je bila marsikateremu mlajšemu tekmovalcu omogočena konkurenčna udeležba med svojimi vrstniki.

Vseskozi med samimi pripravami teče v ozadju tehnično-administrativna podpora, ki se trudi za nemoteno delovanje sistema. Organizatorji so bili v tem času deležni nenehnih izboljšav v smislu računalniških aplikacij, ki so omogočale bolj transparentno in ekspeditivno obravnavo prijav, obravnav, organizacije in samega načina ocenjevanja ter predaje rezultatov. Prav tako se je spremenil način izdaje knjižic za regijska tekmovanja, saj se je pripravila ena knjižica s podatki vseh regijskih tekmovanj. Zahvala vsem za ta trud, ki je rastel s samim tekmovanjem.

Ker smo že omenili strokovno javnost in ideje za nadgradnjo, je potrebno omeniti tudi spreminjanje članstva v žirijah. Bili so tudi »eksperimenti« z veččlansko žirijo (do 5), ki naj bi dale večjo težo ocenjevanju oziroma bi naj pomirile marsikatero strast po objavi rezultatov. Po nekaj poskusih smo se vrnili na 3-članske komisije, ki so jih dopolnjevali nadomestni člani v primeru potrebe. Vzporedno z veččlansko žirijo smo nadgradili tudi ocenjevanje na regijski ravni za II. kategorijo (srednja šola). Prvotni prag 90 točk za prehod na državno raven se je povzpел na 95 točk. Namen in cilj je bil bolj izbirni pristop pri prehodu na državno raven, ki pa ni postregel z navdihujočimi rezultati, zato je v nadaljevanju spet prišlo do sprememb. Spremembe glede ocenjevanja so se nanašale na ukinitve številčnega ocenjevanja na regijski ravni. Vzpostavili

smo sistem DA ali NE, ki je določal prehod na državno raven, hkrati pa so se ukinila tudi bronasta, srebrna in zlata priznanja.

Iz zgoraj omenjenega lahko razberemo, da smo bili zelo odprti za predloge, ideje, raznovrstne poglede, navdihe udeležencev in tudi pravne sugestije, ki smo jih v Komisiji TEMSIG in vseh organizacijskih odborih skrbno vnašali oziroma preizkušali v praksi.

Za čas mojega obdobja sodelovanja pri tako pomembnem nacionalnem projektu bi se rad zahvalil za konstruktivno sodelovanje in požrtvovalno delo vsem članom organizacijskih odborov, vsem »mojim« strokovnim sodelavcem in članom Komisije TEMSIG.

P R I J A V A

za XI. tekmovanje učencev in študentev glasbe SR Slovenije

GLASBENA ŠOLA: .....

I. PRILINK IN IME (solist) .....

rojen-a ..... v .....

disciplina: ..... kategorija: .....

Pedagog: ..... Korepetitor: .....

II. KONKURSI ANSAMBL .....

Št. članov .....

ORKESTR: ..... Št. članov .....

kategorija: ..... dirigent-mentor .....

P R O G R A M

1) avtor: .....

naslov skladbe: ..... minutaža: .....

2) avtor: .....

naslov skladbe: ..... minutaža: .....

3) avtor: .....

naslov skladbe: ..... minutaža: .....

4) avtor: .....

naslov skladbe: ..... minutaža: .....

5) avtor: .....

naslov skladbe: ..... minutaža: .....

Za soliste je prijavi potrebno priložiti Ispisek iz matične knjige-fotokopijo.

Datum: .....

Ravnatelj:

Prijavnica na 11. tekmovanje
(vir: AS 1600, t. e. 1, a. e. 3/2)

TEMSIC

www.temsic.com

• Tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov in baletnih plesalcev – TEMSIC •

• Zveza slovenskih glasbenih šol – ZSGS •

37. TEKMOVANJE MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV

Prijava na tekmovanja komornih skupin

10. 03. – 16. 03. 2008

DRŽAVNO TEKMOVANJE

Šola - ustanova .....

Naslov ..... Telefon .....

Naziv skupine .....

PODATKI O ČLANIH SKUPINE:

1. Prilimek in ime ..... roj. .... instr. ....

2. Prilimek in ime ..... roj. .... instr. ....

3. Prilimek in ime ..... roj. .... instr. ....

4. Prilimek in ime ..... roj. .... instr. ....

5. Prilimek in ime ..... roj. .... instr. ....

6. Prilimek in ime ..... roj. .... instr. ....

Skupna starost skupine ..... let. Povprečna starost člana skupine ..... let.

Kategorija ..... Mentor .....

Telefon in naslov mentorja ali kontaktne osebe pri tekmovanih, ki se šola v tujni ali pri zasebnikih

Priloge:

- kopiji list tekmovalcev (fotokopije)
- potrdilo o plačani kotizaciji (fotokopije)
- potrdilo o državljanstvu (za vsi slovenski državljani na bolanju v tujni)

V ..... dne .....

Žig

(potpis ravnatelja oz. direktora)

Opomba:

1. Rok oddaje prijave je najkasneje do vključno 07.01.2008 (petni žig).
2. Nepopolno izpolnjene, nepopolne ali prepone prijave se ne upoštevajo.
3. Prijava mora biti izpolnjena s pisanim strojem ali s tipično tiskano pisavo.
4. Prijave pošljite na naslov: Zveza slovenskih glasbenih šol - TEMSIC, Glasbilska ulica 24, 1000 Ljubljana
5. Prijavnice zveza SR e in 1. kategoriji in SR e in 2. in 3. kategoriji. Naizkrajni javni potrdilni na naslov: Zveza slovenskih glasbenih šol - TEMSIC, Glasbilska ulica 24, 1000 Ljubljana. Prijavnice naložite na žiro račun št. 012614003720473 SKLČIC:00 037-08 s pripono "37. TEKMOVANJE".
6. Tekmovanje 1. kategorije potrdijo prijavo na ustrezno registro tekmovanje. Tekmovanje 2. in 3. kategorije na tekmovanje na regionalni ravni in se prijavo navedejo na državno tekmovanje (naslov TEMSIC).

Prijavnica na 37. tekmovanje
(vir: AS 1600, t. e. 21, a. e. 28/1)

SVET ZA GLASBENO IZOBRAŽEVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE
TEKMOVANJA MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV
TEMSIG

24.
TEKMOVANJE
MLADIH
GLASBENIKOV
REPUBLIKE
SLOVENIJE

PRIZNANJE

ZA UDELEŽBO

V DISCIPLINI ..... KATEGORIJA .....

PEDAGOG / MENTOR .....

ŠOLA .....

PREDSEDNIK ŽIRIJE

PREDSEDNIK TEMSIG

LJUBLJANA, 10. - 21. MARCA 1995

Priznanje za udeležbo na 24. tekmovanju
(vir: AS 1600, t. e. 10, a. e. 15/6)

ZVEZA DRUŠTEV GLASBENIH PEDAGOGOVR SR SLOVENIJE
IN SKUPNOST GLASBENIH ŠOL SR SLOVENIJE

XI. TEKMOVANJE
UČENCEV IN ŠTUDENTOV GLASBE SR SLOVENIJE

DIPLOMA

NAGRADA

DISCIPLINA:

KATEGORIJA:

LJUBLJANA, 17. — 21. III. 1982
MARIBOR, 21. III. 1982

PREDSEDNIK KOMISIJE:

PREDSEDNIK ZDGPS:
prof. Lovro Sodja

TEKMOVANJA MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV IN BALETNIH PLESALCEV
ZVEZA SLOVENSКИH GLASBENIH ŠOL

Z L A T A P L A K E T A

Predsednik žirije:

Predsednik TEMSIG:

Zlata plaketa na 50. tekmovanju (vir: Zveza slovenskih glasbenih šol)

TEKMOVANJA MLADIH SLOVENSКИH GLASBENIKOV IN BALETNIH PLESALCEV
ZVEZA SLOVENSКИH GLASBENIH ŠOL

1. N A G R A D A

Predsednik žirije:

Predsednik TEMSIG:

1. nagrada na 50. tekmovanju (vir: Zveza slovenskih glasbenih šol)

TEMSIG – TEKMOVANJE, KI MED PEDAGOGI POMENI »NEKAJ VEČ«

Moj prvi stik s tekmovanjem TEMSIG je bil davnega leta 1981, ko sem kot mlada in nadebudna flvistka stopila na oder Glasbene šole v Mariboru, kjer je potekalo takrat republiško tekmovanje mladih glasbenikov. Še danes skrbno hranim modro-vijolično knjižico, v kateri je zapisano tudi moje ime. Igranje me sicer ni odpeljalo v Sarajevo, kjer se je takrat odvijalo državno tekmovanje, se je pa globoko usedlo v spomin in začrtalo mojo glasbeno pot. Še zdaj se dobro spominim, kako zelo pomemben je bil vsak del priprave na ta pomemben nastop. Dodatne vaje, številni nastopi, analize igranja, obleka, prevoz, prenočišče

in tako dalje. Odlična priprava na pomembno tekmovanje!

Res je, od vedno je to tekmovanje pomenilo »nekaj več«. In tako je še danes. Že med študijem sem se tudi sama zaposlila kot učiteljica flavte in imela srečo, da sem v razred sprejela res zelo pridne in talentirane učence. In spet je naproti prišlo tekmovanje TEMSIG. Leto 1988. Tekmovala sem sama, kot študentka, in na tekmovanje odpeljala svoje prve tekmovalke, kot učiteljica. Odlična izkušnja, odlični rezultati! In odlična popotnica za nadaljnje delo.

Suzana Furlan Mitev

»Rezultat, ki se na koncu izpiše na listu papirja, je sklop tolikih dejavnikov, da recepta za uspeh nima nihče.«

Sledila so si leta in vedno novi izzivi, novi načrti in nove izkušnje. Ker je bilo tekmovanje TEMSIG zame vedno »nekaj več«, sem skrbno izbirala tekmovalke, program in z vsem znanjem pristopila k pripravi tekmovalnega nastopa. Zavedam se, da so kvalitete, ki jih imajo mladi tekmovalci na tem tekmovanju, na izjemno visoki ravni, zato je moja odgovornost do učenca, ki ga izberem in pripravljam, še toliko večja. Zapisanega recepta ni, je pa res, da večina takih otrok že kmalu pokaže velik interes za dodatno delo in so pri vaji veliko bolj dosledni in natančni. Zdrava mera ambicioznosti in samokritike v enem

paketu. Težka, a zdrava kombinacija. Njihova odlika sta muzikalnost in občutek za melodijo. To se težje priuči, sta pa po mojem osebnem prepričanju eden od pomembnih dejavnikov za prepričljiv nastop, poleg dobre tehnike, intonacije in odličnega tona.

Takšna priprava terja dodaten angažma od vseh vpletenih. Od učenca, korepetitorja, učitelja in staršev, ki so močna podpora otroku, obenem pa brezpogojno sledijo pedagogu. Če tu podpore ni, se zgodba hitro ali klavrno konča. Ko otrok in starši v učitelju prepoznajo strokovnost, odgovornost in predanost, navadno vsi hodijo z roko v roki zastavljenemu cilju naproti.

Je pa tekmovanje vedno hoja po tankem ledu. Rezultat, ki se na koncu

izpiše na listu papirja, je sklop toliških dejavnikov, da recepta za uspeh nima nihče. In glasba je tako težko merljiva. Vsak ima svoj glasbeni okus, svoja ušesa in svoja merila. Zavedam se svoje naloge, ki mi je obodločitvi, da se tekmovanja udeležimo, postavljena. Naš cilj ni nikoli rezultat. Pot je odlična priprava, cilj pa čim boljši nastop. Na drugo nimamo vpliva in se s tem skušamo čim manj obremenjevati.

Zagotovo pa uspehi posledično prinesejo veliko odličnih zgodb vsem. Tekmovalcu, korepetitorju, učitelju, staršem, šoli, okolju in skupnosti. Dobra »tekmovalna kondicija« povleče naprej veliko vrstnikov, kvaliteta znanja se dvigne na višjo raven, širi se želja po novih izzivih. In to so odlični pogoji za dobro delo.

Naše poslanstvo je vzgojiti čim več dobrih in kritičnih poslušalcev ter ljubiteljskih glasbenikov. Peščica se jih ob tem odloči, da bo glasba njihova študijska pot. Nastop na tekmovanju pa je zagotovo ena od stopnic do te odločitve.

Prav zato je poslanstvo tekmovanja TEMSIG tako zelo pomembno. Ker brusi odlične in izlušči najboljše!

NEKAJ MISLI IN OBČUTKOV OB TEKMOVANJU TEMSIG

Ko sem začela razmišljati o tem, kaj bi napisala o državnem tekmovanju mladih slovenskih glasbenikov TEMSIG, so se mi na misel prikradli različni pojmi, s katerimi povezujem tekmovanje: mladi talenti, visoka kvaliteta, priznanje, ustvarjanje, delo, garanje, veselje, solze, ponos, navdušenje, odgovornost, suverenost, osebnostna rast. Čisto na koncu pa se mi je utrnila prav posebna misel: strahospoštovanje. Ta beseda vsebuje v sebi veliko čustev, ki na koncu nekako povzemajo to tekmovanje, a ne v negativnem, temveč v pozitivnem smislu. In to strahospoštovanje je kot nekakšen klobčič, iz katerega

se razpredajo številne nitke, ki se povezujejo, dopolnjujejo in na koncu združijo v celoto.

Zakaj strahospoštovanje? Zato ker tekmovanje TEMSIG predstavlja odgovornost, veliko dela, truda, zagnanosti, psihične in fizične vzdržljivosti, a na koncu udeleženca nagradi z izjemnim priznanjem, zadoščenjem, s samozavestjo in z velikim napredkom v znanju in ustvarjalnosti.

Ko učitelj, starši in učenec, ki naj bi se udeležil tekmovanja, sedejo skupaj in se začnejo pogovarjati o tekmovanju, se seveda dotaknejo vseh teh

Petra Slak

»Tekmovanje TEMSIG predstavlja odgovornost, veliko dela, truda, zagnanosti, psihične in fizične vzdržljivosti, a na koncu udeleženca nagradi z izjemnim priznanjem, zadoščenjem, s samozavestjo in z velikim napredkom v znanju in ustvarjalnosti.«

razmišljanj ter situacij, ki spremljajo glasbeno tekmovanje.

Kot učiteljica gledam na tekmovanje pozitivno. Vsak učenec, ki se udeleži državnega tekmovanja TEMSIG, je nadpovprečen učenec, ki v času priprav na tekmovanje še bolj napreduje na področju tehnike, muzikalnosti, zrelostnega razumevanja skladb, ustvarjalnosti, predvsem pa v odgovornosti in predanosti.

Res je, da se večina učencev, ko z nami začneš pogovor o tem, da bi se lahko udeležili tekmovanja, in ko jim orišeš pot priprav, ki vsebujejo

ogromno dodatnih ur in vikendov, ki jih tekmovalci preživlja z učiteljem na glasbeni šoli namesto na igrišču s prijatelji ali za računalnikom, in potem vse ure, ki jih presedi sam s svojim inštrumentom in vadi, v popolnosti ne zavedajo, kaj jih v resnici čaka in kakšna pot je pred njimi. Po mojih izkušnjah je njihov prvi vtis ponos in veselje, ker je tako dober, da ga je učitelj povabil k sodelovanju. Predvsem mlajši se zelo radi pohvalijo pred prijatelji in znanci. Ko se učenec pohvali pred svojimi sošolci v glasbeni šoli, naletimo učitelji na različne odzive učencev. Večina jih to sprejme kot nekaj logičnega in pospremi s komentarjem: »Ja, saj on je res dober, on res obvlada.«

Nekateri pa bi se želeli tudi sami preizkusiti in sodelovati, in takrat je na nas učiteljih, da se pogovorimo z razredom, jim podrobno predstavimo zahteve, odgovornost, znanje, vse pozitivne in negativne dejavnike, da v razredu ostane dobro, veselo vzdušje in podpora sošolcev. Mnenje sošolcev otrokom pomeni več, kot si predstavljamo.

Pred leti sem bila korepetitorica ene izjemno nadarjene deklice, ki je na državnem tekmovanju TEMSIG dosegla zelo dober uspeh in vsi smo bili izredno ponosni nanjo. Tudi sama je bila zelo vesela. Ko smo se vračali domov, pa je postala tiha in nekako zaskrbljena. Vprašali smo jo, kaj je narobe, in zaupala nam je, da jo skrbijo prijateljice, ki ne hodijo v glasbeno šolo. Kaj bodo rekle na to, da ni zmagala, da ni prva. Kljub vsem našim argumentom, zagotovitom, da se sošolci zavedajo, da je to tekmovanje izjemno zahtevno, da je na zelo visoki ravni in da je njen uspeh fantastičen, je bila še vedno rahlo skeptična in zaskrbljena. Šele ko ji je naslednji dan njena najboljša prijateljica in sošolka dejala: »Za nas si zmagala!« se je umirila in začela uživati v svojem uspehu. Te besede so ji pomenile več kot vsa naša prigovarjanja in več kot plaket, ki jo je prejela. Sošolci in prijatelji imajo nehote ogromen vpliv in moč, ki lahko na sovrstnike vpliva tako pozitivno kot negativno.

Ko vsa ta leta spremljam tekmovalce v vlogi mentorja ali v vlogi

korepetitorja, vse bolj opažam, da so otroci zelo realni, objektivni in stvarni. Vedo, kje so ga polomili, česa niso zaigrali oziroma naredili tako, kot so si zamislili in znali. Vedo, kaj bi lahko izboljšali in kaj so naredili odlično, kaj so njihove slabosti in kaj njihove prednosti.

Tega se zavedamo seveda tudi učitelji, ki se poleg priprave učenca na tekmovanje prav v tej smeri ukvarjamo z zame zelo zahtevno in odgovorno nalogo – izbiro tekmovalnega programa. Vsak učitelj se trudi, da izbere učencu skladbe, ki mu ležijo in v katerih se pokaže v najboljši luči ter iz sebe potegne svoje najmočnejše adute. Hkrati pa si tudi vsi želimo, da bi bile skladbe učencu in poslušalcem zanimive in všečne. To učenca motivira, da raje vadi, mu da večjo zagnanost in v skladbo vnese nekaj svojega, osebnega, individualnega. Vse to pa je v realnosti zelo težko. Učitelj je omejen z minutažo, s težavnostno stopnjo, kriteriji, učenčevimi sposobnostmi in drugim. Tako da izbira programa zahteva ogromno razmišljanja, prilagajanja in iznajdljivosti.

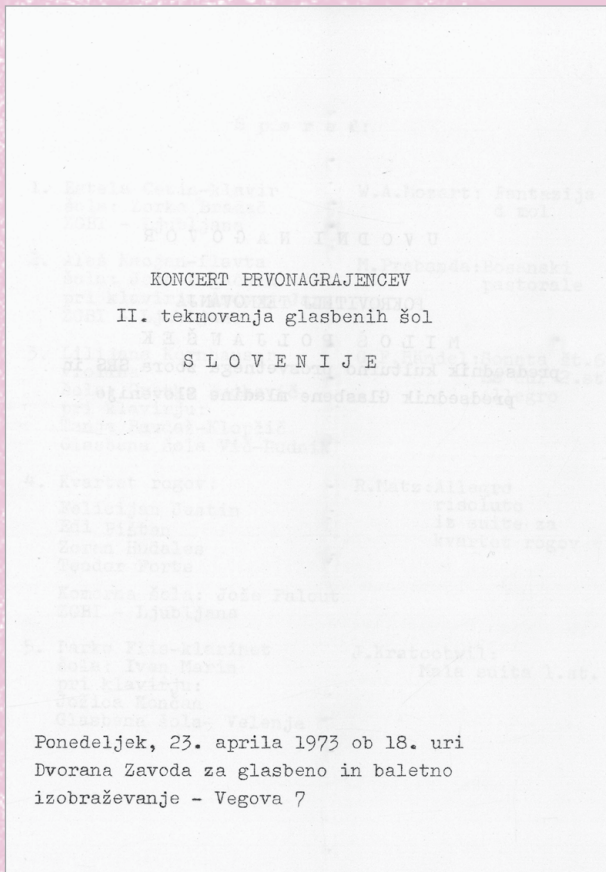
Tudi starši in učitelji niso oziroma nismo izvzeti iz te poplave čustev, ki nas nekako prevzamejo na dan tekmovanja. Kljub temu da smo odrasli, odgovorni, zreli, da vemo, da je tekmovanje priložnost za otrokovo osebno rast, glasbeni in čustveni razvoj, smo v teh trenutkih zelo subjektivni in prežeti z neštetimi izlivi čustev: žalostjo, jezo, veseljem, ponosom in navdušenjem. Zato se mi zdi zelo pomembno, če ne nujno, da staršem otroka, ki se bo tekmovanja udeležil, predstavimo kaj priprava in sama izvedba tekmovanja predstavljata za otroka, kakšen je proces in kako bodo vanj vpeti starši in njihov otrok. Iskren pogovor o vseh vidikih nam potem omogoča dobro pripravo in veliko podporo staršev, brez katere ne gre.

Starši so zelo pomemben dejavnik in so nam lahko v veliko podporo, oporo in pomoč, ko učenec začne izgubljati zagnanost, voljo, motivacijo ali ko mu je v določenih trenutkih pretežko. Motivacija je zelo pomembna. Težko je biti ves čas motiviran, navdušen in poln energije. Opazila

sem, da če ima učitelj več tekmovalcev, to na otroke vpliva zelo pozitivno. Otroci drug drugega spodbujajo, opominjajo, popravljajo, hvalijo in se družijo. Na številnih nastopih, ki jih izvedejo pred tekmovanji, spoznavajo drug drugega, se veselijo napredka in si pomagajo v težavah.

Ko gledam nazaj in se spominjam preteklih tekmovanj, se vedno spomnim zanimivih trenutkov in zapletov, ki smo jih skušali nekako prebroditi in rešiti. Nikoli ne bom pozabila dveh učencev, ki sta petnajst minut pred nastopom ugotovila, da je koncertna obleka ostala doma in na grozo učiteljica igrala v trenirki. Ali učenke, ki se ji je razparala obleka, da smo jo morali speti s sponko ter upali, da pri priklonu ne bo razpadla. Pa polite obleke, vseh izgubljenih sponk za lase, raztrganih nogavic, počenih strun in še kaj. Najraje pa se spomnim druženja po tekmovanju, ko pade težko breme z ramen otrok in se sprostijo, uživajo in veselo podoživljajo nastop, ki so ga izvedli.

Državno tekmovanje TEMSIG predstavlja kvalitetno, v svetu zelo priznано tekmovanje, ki našim mladim talentom nudi, da s sodelovanjem na tekmovanju potrdijo svoje znanje in svoj talent. Pokažejo lahko, kako so ustvarjalni, nadarjeni in seveda pridni ter zagnani. Spoznajo druge mlade umetnike, priznane mentorje in žirante ter osebno zelo napredujejo. Pridobijo si izkušnje, motivacijo, samozavest, potrditev in reference za svojo nadaljnjo glasbeno pot. Hkrati pa s svojimi izjemnimi tekmovalnimi nastopi pokažejo, kako odlično je slovensko javno glasbeno šolstvo. Upam, da bo državno tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov TEMSIG še naprej ohranjalo tako visoko raven in kakovost, na katerem bodo lahko bodoči mladi glasbeniki kazali svoje odlično znanje in talent.

Naslovnica koncertnega lista koncerta
prvonagrajencev 2. tekmovanja
(vir: AS 1600, t. e. 34, a. e. 58/8)

SVET ZA GLASBENO IZOBRAŽEVANJE
REPUBLIKE SLOVENIJE
TEKMOVANJA MLADIH SLOVENSkih GLASBENIKOV
TEMSIG

KONCERT PRVONAGRAJENCEV

24. TEKMOVANJA MLADIH
GLASBENIKOV
REPUBLIKE SLOVENIJE

VELIKA DVORANA SLOVENSKE FILHARMONIJE
Torek, 21. marca 1995 ob 18. uri

Naslovnica koncertnega lista koncerta
prvonagrajencev 24. tekmovanja
(vir: AS 1600, t. e. 10, a. e. 15/6)

SVET ZA GLASBENO IZOBRAŽEVANJE REPUBLIKE
SLOVENIJE
TEKMOVANJA MLADIH SLOVENSKIH GLASBENIKOV
- TEMSIG -
GLASBENA MLADINA LJUBLJANSKA

EVROPSKI KONCERT

PRVONAGRAJENCEV NACIONALNIH TEKMOVANJ
IZ ČEŠKE REPUBLIKE, NEMČIJE IN SLOVENIJE

Velika dvorana Slovenske filharmonije,
Ljubljana, petek, 21. marca 1997 ob 19.30 uri

~ VSTOP PROST ~

Naslovnica koncertnega lista Evropskega
koncerta v Ljubljani leta 1997
(vir: AS 1600, t. e. 13, a. e. 17/2)

Tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov - TEMSIG
Zveza slovenskih glasbenih šol - ZSGS
TEMSIG je član Evropske zveze glasbenih tekmovalcev za mladino - EMCY

36.

tekmovanje
mladih
glasbenikov
Republike
Slovenije

**koncerta
nagrajencev**

Maribor
dvorana Srednje glasbene in baletne šole:
četrtek, 22. marec 2007, ob 18:00
Ljubljana
valika dvorana Slovenske filharmonije:
petek, 23. marec 2007, ob 18:00

REPUBLIKA
SLOVENIJA
Ministrstvo za
izobrazbo, mladi
in šport

REPUBLIKA
SLOVENIJA
Ministrstvo
za šolstvo in
šport

Naslovnica koncertnega lista koncerta nagrajencev 36. tekmovanja
(vir: AS 1600, t. e. 21, a. e. 27/5)

51.

T E K M O V A N J E

M L A D I H

G L A S B E N I K O V

R E P U B L I K E

S L O V E N I J E

**SLAVNOSTNI
KONCERT
PRVONAGRAJENCEV**

Ponedeljek, 28. 3. 2022, ob 18.00
Kazinska dvorana SNG Maribor

ZVEZA SLOVENSkih GLASBENIH ŠOL

TEMSIG

**DRAMA
OPERA
BALETT
MARIBOR**
SLOVENSKO NARODNO GLASBENO
IN DRAMSKO TEATRO

**JAPAN PIANO
CENTER**

Naslovnica koncertnega lista slavnostnega koncerta prvonagrajencev 51. tekmovanja
(vir: Zveza slovenskih glasbenih šol)

TEMSIG

»Tekmovanje TEMSIG in priprave nanj so mi bile kar naporne, saj sem se tekmovanja udeležil s klarinetom, pri katerem sem prejel 1. nagrado, in s klavirjem, pri katerem sem dosegel zlato plaketo. Bilo je zanimivo, saj sem v nedeljo imel tekmovanje iz klarineta v Celju, v ponedeljek pa že iz klavirja na Ptuj. Na tekmovanje s klavirjem sem odšel dobre volje, saj sem prejšnji dan zmagal.«

Lenart Šjfrar (klarinet),
prvonaagrajenec v kategoriji I. a na 51. tekmovanju TEMSIG 2022

»Mentorica mi je svetovala, da se prijavim na tekmovanje TEMSIG zgolj kot izkušnjo glasbenega tekmovanja. Ko sem prišla pred žirijo na nastop, sem bila zelo nervozna in strah me je bilo, da mi bo zaradi potnih rok flavta padla na tla. Med nastopom se to na vso srečo ni zgodilo. Ko je prišel list z rezultati, sem se kar malo bala pogledati in ko sem le pogledala, kar nisem mogla verjeti svojim očem. Bila sem prva! Zanimiva izkušnja s prvega glasbenega tekmovanja.«

Julija Kraljič (kljunasta flavta),
prvonaagrajenka v kategoriji I. a na 51. tekmovanju TEMSIG 2022

»Tekmovanje TEMSIG sem vzel kot izziv, da vidim, kako mi gre. Ko sem izvedel, da sem dobil vse točke, nisem mogel verjeti, bil sem res presenečen nad rezultatom. Ugotovil sem, da je treba vztrajati in verjeti vase, pa uspeš.«

Primož Furlan (fagot),
prvonaagrajenec v kategoriji I. b na 51. tekmovanju TEMSIG 2022